

Bybanen fra sentrum til Åsane

UTTALELSER OG MERKNADER – Tilleggsutredning til konsekvensutredning, Selviktunnelen-Tertneskrysset

- Delstrekning 3, Eidsvågtunnelen - Tertneskrysset. Plan ID 65820000, områdereguleringsplan. Saksnr. **201807500**. (BK 360 ref. 2018/18562)

Dette vedlegget gjelder oppsummering av innkomne uttalelser og merknader til tilleggsutredning til konsekvensutredning, Griggastemma, datert 04.11.2020.

Uttalelsene og merknadene er samlet, oppsummert av fagetaten.

Del 1 gjelder Uttalelser fra offentlige instanser og merknader fra lag, institusjoner og foreninger
Del 2 gjelder private merknader.

DEL 1

UTTALELSER FRA OFFENTLIGE INSTANSER

	Avsender (Navn på avsender i tabellene fungerer som link til oppsummering av merknaden.)	Dok.nr
1	Vestland fylkeskommune	313
2	Direktoratet for mineralforvaltning	315
3	Helsevernenheten	316
4	Bymiljøetaten	317
5	Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	100
6	Fylkesmann i Vestland	121
7	Byantikvaren	320

Vestland fylkeskommune

Vestland fylkeskommune har ikke vesentlige merknader til tilleggsutredning for Bybanen til Åsane - delstrekning 3 - Selviktunnelen–Tertneskrysset, forbi Griggastemma. Positive til at det er vurdert nye alternativer som gir bedre måloppnåelse for bybaneprosjektet. Stiller seg bak hovedkonklusjonene. Vurderer det ikke som at det er avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø eller samfunn. Kommenterer at det er positivt at alternativene som er anbefalt er vurdert til å ha høyere måloppnåelse enn KU-alternativa på flere punkt og er vurdert til å ha lavere samlede kostnader til investering og grunnverv enn KU-alternativa, samt mindre drifts- og vedlikeholdskostnader og mindre usikkerhet og konflikter med annen infrastruktur i anleggsfasen. Viser til at dette er i samsvar med fylkesutvalget sitt vedtak ved oppstart i 2018.

Vi ber om at våre merknader knytt til bymiljø, mobilitet, infrastruktur og veg og kulturminne, vert lagt til grunn i det videre planarbeidet, og viser ellers til vår deltaking i prosjektgruppa for Bybanen.

Bymiljø, mobilitet, infrastruktur og veg:

Vi vurderer at det vil vere enklare å få til gode miljøkvalitetar kring den anbefalte haldeplassen sør for Griggastemma. Det er då vesentleg at det vert sikra gode gang og sykkelveggar mellom haldeplassen og eksisterande skuler. Ei kopling mellom dei to områda må kunne nyttast av alle. Det må setjast av tilstrekkeleg areal for å sikre at gangveg/allmenning som opplevast attraktiv og trygg, med tilfredsstillande stigning og universelt utforma løysingar.

Utfordringar knytt til trafikktryggleik i Ervikveien må bli løyst i det vidare planarbeidet.

Kulturminne, kulturmiljø:

Det er ikkje kjend automatisk freda kulturminne langs den anbefalte traseen. Vurdering av potensiale for funn av ukjende automatisk freda kulturminne manglar, og må vurderast når endeleg trasevalg føreligg.

Tilleggsutgreiinga beskriv kjente kulturminne og kulturmiljø langs traseen, og vurderer den samla verknaden på kulturmiljøet til å vere liten til middels negativ. Vi ber om at det vert lagt opp til ein god prosess for tilpassing for den statleg listeførte Trondhjemske postvegen med Askeladden ID 246692 i det vidare arbeidet.

Direktoratet for mineralforvaltning

DMF kan ikke se at de foreslåtte tilleggsutredningene berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Vi kan heller ikke se ut fra forelagt informasjon, at planen vil omfatte uttak av masse som vil omfattes av mineralloven. Vi har derfor ingen merknader til høring av tilleggsutredninger til konsekvensutredningene for Bybanen til Åsane i Bergen kommune.

Helsevernenheten

Vi har ikke innvendinger til endring av traséen dersom nødvendig støyskjerming for støyfølsom og at det sikres at ny bybanetrasé ikke forringer. Utfylling av Griggastemma ikke forringer vannets tilgjengelighet og attraktivitet som turmål.

Bymiljøetaten

BME har tidligere gitt sin tilslutning til at banen i hovedsak legges i dagen på strekningen Selvik - Griggastemma. Det vurderes imidlertid som vesentlig at det legges stor vekt på å minimalisere inngrep og tilstrebe gode landskapsestetiske løsninger der anlegget kommer i nærkontakt med natur- og kulturlandskapsverdier, bl a vannflatene ved Sjurastemma og Griggastemma.

BME har tidligere gitt sin tilslutning til konsulentenes foretrukne alternativ sør-vest Griggastemma, bl a fordi dette, blant de fremlagte alternativene, vurderes som det mest skånsomme med tanke på nødvendigheten av naturinngrep.

BME vil ved denne høringsrunden påpeke at det må jobbes med detaljutforming av kryssområdet ved holdeplassen før det konkluderes endelig på spørsmålet om plassering av holdeplass.

BME kommenterer at man etter deres vurdering må se nærmere på detaljutforming av kryssområdet ved holdeplassen før det konkluderes endelig på spørsmålet om plassering av holdeplass. Viser til at det i nåværende illustrasjoner (s. 19 i notatet) fremstår lite attraktivt for gående til holdeplassen, med lange gangkryssninger.

BME ser også argumenter for å lokalisere holdeplassen lenger nord. Mye tyder på at en slik lokalisering vil gi bedre måloppnåelse med tanke på høyere passasjergrunnlag og bedre tilgjengelighet for skole og idrettsanlegg langs Tertnes-vegen (jf. s 10 i notatet). En slik plassering vil også kunne redusere høydeforskjellene mot viktige målpunkt. Det blir da et spørsmål hvilken vekt hensyn til potensiell fremtidig bystruktur rundt denne holdeplassen skal ha.

Vi vil også påpeke at dersom holdeplassen legges lenger nord, vil antallet kjørefelt som skal krysses for å nå holdeplassen kunne reduseres. Det vil også kunne vurderes om bybanesporet og kjørevegen lokalt kan bytte plass, slik at holdeplassen plasseres nærmere hovedtyngden av eksisterende bebyggelse.

Mer generelt [til hele bybaneprojektet] vil BME påpeke at forholdet mellom baneanlegget og nødvendige koblinger til kommunale veier må ivaretas i det videre planarbeidet. Bredder på fortau og øvrige gang- og sykkelanlegg må forholde seg til gjeldende normkrav.

Bymiljøetaten forutsetter at etaten involveres nærmere i detaljdiskusjoner om bl a nevnte forhold etter hvert som planarbeidet skrider frem

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)

NVE har ikke avgjørende merknader til konsekvensene som er utredet.

Hvilke konsekvenser utfylling og arealreduksjon av Sjurastemma og Griggastemma vil ha for flomdemping i vassdraget er ikke utredet. Utfylling må ikke gi uakseptable konsekvenser for flom og erosjonsfaren i vassdraget. NVE råder til at konsekvensene for flom og erosjonsfaren i vassdraget blir utredet før Bergen kommune vedtar trasé. NVE regner med at slike vurderinger vil følge reguleringsplanen når den kommer på høring.

Fylkesmann i Vestland

Fylkesmannen har ikke merknader til anbefalt dagalternativ forbi Griggastemma.

Byantikvaren

Byantikvaren følger denne planprosessen tett og følger opp eventuelle hensyn til kulturminner og kulturmiljø. Byantikvaren har utført et kulturminnegrunnlag og dette vil bli lagt til grunn for våre innspill.

MERKNADER FRA LAG, INSTITUSJONER OG FORENINGER

	Avsender (Navn på avsender i tabellene fungerer som link til oppsummering av merknaden.)	Dok.nr
1	Åstveitlunden Velforening	248 og 261
2	Naturvernforbundet Hordaland	311
3	Sameiet Åstvedt Seniorsenter	319
4	Bergen Golfklubb	222
5	Norges Golf forbund	222 (vedlegg)

Åstveitlunden Velforening

Doknr. 248:

Adresse: Åstveitveien 4

Signert: Oddbjørn Fylkesnes og Ellen Kathrine Presthus

Skriver at bybanetrasé langs Ervikveien vil berøre et område mellom Åstveitveien 4 og Ervikveien, som i dag bla rommer lekeplass og fotballbane.

Informerer om at Åstveitveien 4 er bygget på fyllmasse mot myrområde som fotballbane er lagt på. De gjør oppmerksom på at Åstveitveien 4 tidligere har hatt sigeskader på bakgrunn av utilstrekkelig stabile grunnforhold mot myrområder. De ber om at dette blir tatt hensyn til i planlegging av bybane gjennom området.

Doknr. 261:

Signert: Veronica Iversen, Stig Nilssen, Ellen K. Presthus (*Mvh styreit i Åstveitlunden Velforening*)

Kommenterer at det store bredden gjør at fellesarealet langs Ervikveien vil bli sterkt berørt og skadelidende av utbyggingen. I dag er dette et skjermet uteområde for barn og voksne. Her er lekeplass med fotballbane, i tillegg er det parkeringsplass for beboere og gjester.

Peker på at leke-/fotballbane også benyttes av andre, bl.a. beboere fra Åstveit sykehjem, samt Kalvatræet skole/SFO.

Ønsker at opprinnelige traséalternativ der Bybanen går langs E39 i tunnel blir opprettholdt.

Ønsker at dersom ny trasé vedtas, tas innspillene med i det videre arbeid i endelig reguleringsplan.

Naturvernforbundet Hordaland

Naturvernforbundet Hordaland sluttar seg til fagetaten si tilråding om å planleggja bybanetraseen etter alternativ 2 vest for Griggastemma.

- Det tilrådde bybanealternativet (2) vil verka mindre negativt inn på naturmiljøet enn Banealternativet (1) aust for Griggastemma fordi det medfører mindre inngrep i svartorsumpskogen i nordenden av Griggastemma, sjølv om det medfører eit stort inngrep i våtmarksområdet på sørsida av Sjurastemma.
- Når det gjeld kulturminner, derimot, så er det det tilrådde alternativet (2) som vil verka mest negativt, fordi det grip inn dei gamle demningane og kanalsystemet. Derimot vil truleg dette alternativet vera mest skånsamt for postveg-traseen.
- Endeleg, når det gjeld bymiljø og friluftsliv, vil det tilrådde alternativet (2) klart vera det beste, fordi det unngår inngrep i friluftsområda aust for Griggastemma og E39, ligg nærare planlagde bumiljø og nærare den påtenkte sykkeltraseen.

Så alt i alt meiner vi at det tilrådde alternativ (1) er det beste for miljøet. Men det bør stillast som vilkår at framføringa av bybanen langs det gamle kanalsystemet blir gjort på den mest skånsame måten.

Sameiet Åstvedt Seniorsenter

v/ styreleder Magnus A. Heggø

Informerer om at sameiet Åstvedt Seniorsenter består av 24 rekkehusleiligheter med stort sett 2 beboere i hver enhet. De aller fleste som bor her er 70 pluss.

Beboerne benytter seg av nærbutikken og det er et stort behov for å opprettholde nærbutikken Joker Ervik. Dersom servicebussen forsvinner, blir det også enda vanskeligere å komme seg til Åsane senter.

Ønsker at man finner en løsning der nærbutikken kan bestå.

Bergen Golfklubb

Bergen Golfklubb ser med stor bekymring på planene til Bergen Kommune for bybanetrasé fra Eidsvåg til Tertneskryssset. Gjennomføringen av den nåværende løsningen, medfører at hull 8 og 9 på golfbanen ødelegges. Planen setter hele golfbanen og golfklubbens eksistens i fare. I tillegg ødelegges fantastiske friluftsmuligheter for beboerne i Ervik og på Åstveit.

Informerer om Bergen golfklubb: I 2020 har Bergen Golfklubb over 1100 medlemmer fordelt på spillere fra 5 til 90 år. 115 medlemmer er barn og ungdom. Det spilles cirka 20 000 runder på Bergen Golfklubb hvert år. I tillegg gjennomføres det kurs, treninger, turneringer og sommerskoler for barn og unge. Vi har besøk av over tusen gjestespillere årlig, i hovedsak fra Bergen og Vestlandet for øvrig. I klubbens virksomhetsplan står det at det skal satses på barn & ungdom, og å få flere kvinner til golfsporten/idretten. Det legges årlig ned tusenvis av timer i frivillig arbeid, i tillegg til at klubben er arbeidsplass for rundt 10 personer.

- Bergen Golfklubb er et idrettslag med formål å drive idrett og er organisert i Norges Idrettsforbund og Olympiske og paralympiske komité.
- Klubben er medlem av Vestland Idrettskrets og tilsluttet Bergen Idrettskrets.
- Bergen Golfklubb har vært og er en meget viktig del i utviklingen av golf som idrett både lokalt og nasjonalt.
- Tredje eldste golfklubben i Norge. Stiftet i 1937. Banen er spilt på siden 1938.
- Det har vært arrangert flere Norgesmesterskap på Bergen Golfklubb

Informerer om banen:

Bergen Golfklubbs bane på Åstveit er en 9-hulls bane, i likhet med mange andre av Norges 170 golfbaner. Golf spilles som runder på 9 eller 18 hull og en golfbane har en sammenhengende sløyfe, hvor spillet starter på hull 1 i nærheten av klubbhuset og avsluttes på hull 9 ved klubbhuset.

Banen karakteriseres som kort og smal, men banens lengde og design oppfyller kravene til de internasjonale golfreglene, turneringsspill og handicapsystem. Banen ligger sentral på Åstveit, under

10 minutter fra Bergen Sentrum. Banen og klubbens bygninger er i hovedsak (cirka 90 %) plassert på områder som er leid av Rasmus Meyers Legat.

Kritisk til vurdering i tilleggsutredning.

- Uenig i at golfbanen har «middels verdi for friluftsliv» og beskrivelse om «middels allmenn bruk».
  - Golfbanen er nært knyttet til gangstier og turområder i området og uten golfbanen er det liten sammenheng mellom mange friluftsområdene i nærmiljøet.
  - Det er stor aktivitet på baneområdene, også utenom golfsesongen. Turgåere, joggere, barnehager og skoleklasser benytter banens områder aktivt og i stor utstrekning.
  - Skigåing vinterstid
  - Hull 8 brukes som akebakke
  - Klubben har alltid
  - Har et positivt syn på friluftaktivitet på og rundt baneområdene så lenge det ikke går utover sikkerheten i forbindelse med golfspillet.
- Den foreslåtte traséen har en ødeleggende effekt på golfbanen som ikke blir belyst i tilleggsutredningen.

Planens virkning for banen (og klubben), som vi påpekte til Bergen Kommune på befaringsden 9. september 2020, innebærer en beskjæring av hull 8 og 9 på golfbanen. Resultatet av dette er at hullene blir uspillbare. En golfbane kan ikke ha kun 7 hull og et av Bergens eldste idrettslag, med en unik historie, vil måtte nedlegges til fordel for «miljøloftet.»

I tillegg berøres klubbens parkeringsplasser og sanddeponi (som er viktig for klubbens drift) i stor grad. Klubben er avhengig av områdene for å drifte klubben og har ikke tilgang til areal som dette kan flyttes til.

Bergen Golfklubb ser negativt på at deres grøntanlegg skal bli ødelagt eller forsvinne som en del av tiltaket med bane og sykkel i Ervikveien.

Bergen golfklubb har ikke andre områder tilgjengelig. Fjerning av hull 8 og 9 medfører derfor at hele klubbens eksistens settes i fare.

Bergen Golfklubb håper at bybanen kan flyttes til en annen trasé, slik at golfklubben og banen ikke berøres.

Norges Golf forbund

Signert anleggsansvarlig Pål Melbye. Merknad var vedlegg til Bergen golfklubb sin merknad.

Informerer om Bergen golfklubb

- Åpnet i 1938, er den tredje eldste banen i Norge.
- Lang sportslig historie og jevnlig arrangør av store nasjonale turneringer
- En av de mest sentralt plasserte banen i Norge
- Klubben har per dato registrert 1 115 medlemmer hvorav 227 har meldt seg inn i 2020.
- Hele golf-Norge opplever stor vekst.
- I tillegg til trening og kurs, spilles det ca 20 000 «ordinære» runder på Bergen golfklubb. I et folkehelseperspektiv utgjør dette i størrelsesorden 40 000 aktivitetstimer.

Informerer om at for golfbaner er 9 hull et minimumskrav. Bergens Golfklubbs bane er forholdsvis smal og kort, men banens lengde og utforming oppfyller kravene til de internasjonale golfreglene, handicapsystem og turneringsspill. Fjerning av to hull gjør banen ubrukelig. En bane må være 9 eller 18 hull dersom den skal kunne nyttes til relevante golfturneringer og handicapspill.

Allerede i dag er det som kjent enkelte sikkerhetsutfordringer på banen, og spesielt på de hullene som blir berørt av en eventuell ny trasé for bybanen. Dette skyldes den store utbyggingen av bygningsmasse og infrastruktur som har foregått i tiden etter at banen ble etablert. Dersom områdene for disse hullene vil bli gjenstand for en ytterligere reduksjon vil dette gjøre at banen ikke kan oppfylle de generelle sikkerhetsanbefalingene for golfbaner.

Skulle Bergen Golfklubbs bane ende opp med en 9 hulls bane som er kortere i total lengde enn den nåværende, vil banen og klubben miste attraktivitet i forhold til å arrangere lokale, regionale og

nasjonale golfturneringer, og miste attraktivitet for medlemmer og gjestespillere. Dette vil følgelig gi store negative sportslige og økonomiske konsekvenser for klubben.

Ønsker at man finner en trasé til bybanen som ikke får negative konsekvenser for Bergen Golfklubb.

DEL 2

PRIVATE MERKNADER TIL tilleggsutredning DS3

	Avsender (Navn på avsender i tabellene fungerer som link til oppsummering av merknaden.)	Dok.nr.
1	Siren Larsen	94
2	Stephan Ludvigsen	95
3	Anette Hetland Hillestad	96
4	Lars Ragnvald Vadseth	97
5	Mona Holmedal	98
6	Melissa Hope	99
7	Harald og Hjørdis Kongshavn	101
8	Jørgen Hillestad	102
9	Kjetil Lien	103
10	Jakob Meyer Nilsen	104
11	Terje Kristiansen	105
12	David Bellamy	106
13	Nils Backer-Grøndahl Schjeldrup	107
14	Anita Sognnes	108
15	Ulrik Eikås	109
16	Bård Lindvik	110
17	Pål Olav Klungreseth	111
18	Arvid Hope	112
19	Tone Dybedal	113
20	Knut-Arne Rebnord	114
21	Oddvar Sture Krogsrud	115
22	Gunnar Storaas	116
23	Christian Roger Jacobsen	117
24	Einar Paulsen	118
25	Jorunn Rigmor Daae	119, 120, 159 og 191
26	Vegard Hus-Iversen	122
27	Jan Brudvik	123
28	Knut Arne Vedaa	124 og 265
29	Inger Rangø	125
30	Anders Wilhelmsen og Christine Cesar	126
31	Trond Lilletvedt	127
32	Jan-Erik Elvik	128
33	Inger Karin Angeltveit	129
34	Fanny Juane Angeltveit	130
35	Linn Kristin Angeltveit	131
36	Bente Marianne Angeltveit	132
37	Heidi Sture Krogsrud	133
38	Linda Urdal Thomassen m/ fam	134

39	Kjersti Abelsen Sekse	135 og 136
40	Eivind Lowzow	137
41	Edevard Hvide	138
42	Inger Elisabeth Austgarden	139
43	Roger Johannessen	140
44	Irene Åstveit	141
45	Tommy Østensen	142
46	Marius Jensen Lilletvedt	143
47	Eirik Grothen Kristiansen	144 og 306
48	Fredrik Jensen Lilletvedt	145
49	Linn Aasland	146
50	Elise Jensen Lilletvedt	147
51	Karianne Wallestad	148
52	Therese Fimreite	149
53	Sandra Høiland	150
54	Linda Urdal Thomassen	151
55	Katrine Carr	152
56	Geir Aarvold	153
57	Frode Røslund	154
58	Jan Erik Løland	155
59	Anne Grethe Onarheim	156
60	Christoffer Solheim	157
61	Stian Lavik Stokkenes	158
62	Halvor Bjørklund Pettersen	160
63	Bjørnar Stald	161 og 206
64	Trond Hølleland	162
65	Anders Wilhelmsen	163
66	Jan Mortensen	164
67	Daniel Stenestø	165
68	Knut og Kristine Folkestad	166
69	Terje Flåtane	167
70	Heidi Synnøve Gaustad	168
71	Vibeke Leknes	169
72	Benedicte Vedå Drivenes	170
73	Morten Kvalheim	171
74	Irene Grahl-Madsen (på vegne av Unn Gjersvik)	172
75	Christine Elvik-Lampe	173
76	Sverre Seime	174
77	Hanne Lilletvedt	175
78	Rune Daae	176
79	Torhild Larsen	177
80	Trygve Skaar	178
81	Ingebjørg og Bjørn Lilletvedt	179
82	Siri Larsen	180
83	Berit Johnsen og Lilian Johnsen	181
84	Berit Vik	182
85	Heine Jostein Daae	183
86	Svein Oliver Vedå	184
87	Sveinung Turøy	185

88	Per Øyvind Kallekleiv	187
89	Christine Simonsen	188
90	Mike Lauritsen	189
91	Irmelin Fimreite	190
92	Arild Gravdal	192
93	Gry E. Parker	193
94	Andreas Høiland	195
95	Martin Fosse	196
96	Frode Bastiansen	197
97	Sigrun Johanne Ervik	198
98	Fredrik Gjøn	199
99	Ingrid Grønås	200
100	Jan Johannesen	201
101	Line Christin Birkeli	202
102	Astrid Nysæter	203 og 223
103	Jeanette Åstveit Rauboti	204
104	Charlotte Tellevik	205
105	Øystein Inngof Rolland	207
106	Jørund Sundal	208
107	Anne Åstveit	209
108	Astrid Sissel Daae	210
109	Brita Klyve	211
110	David Kallekleiv	212
111	Mina Kallekleiv	213
112	Katrine Toftevåg	214
113	Erik Jacobsen	215
114	Knut Leirevaag	216
115	Janne Toftevåg	217
116	Kim Thomassen	218
117	Anne Mette Eikås og Tor Rune Pettersen	219
118	Marit Handegård Viste, m.fl.	220
119	Keldis Akselsen og Bjørn Haukeland	221
120	Odd Egil Ellingsen	224
121	Turid Kristiansen	225
122	Arild Nydegger Øvre Eide	226
123	Torleif Storaas	227
124	Evy Kleiveland og Torunn Ervik	228
125	Vigdis Meyer	229
126	Homayon Asadi	230
127	Vivian Meyer Valvatne	231
128	Svein Genberg	232
129	Guro Totland Hovden	233
130	Karoline Hamnes	234
131	Per Arne Nonås	235
132	Lisbeth Vik	236
133	Isabel Vik Steinset	237
134	Tormod Gotteberg	238
135	Natalie Hanevik	239
136	Gunn Eikaas m. fam..	240

137	Kari Eikås	241
138	Svein Genberg	242
139	Elisabeth Håland	243
140	Lauritz Aase Gravdal	244
141	Theodor Aase Gravdal	245
142	Veronica Iversen	246
143	Inger Sture Krogsrud og Oddvar Sture Krogsrud	247
144	Elin Jordal Olsen	249
145	Kristine Skogseth-Jacobsen og Håkon Skogseth-Jacobsen	250
146	Tom Cesar	251
147	Hilde Jørgensen	252
148	Mary og Vibeke Aarvik	253
149	Anna Maria Schouten	254
150	Marianne og Roald Hope	255
151	Lars Kristian Inderhaug	256
152	Gerdt Meyer	257
153	Tone Holmås	258
154	Cynthia & Per Gunnar Hamnes	259
155	Martin Vavik	260
156	Trond Lien	262
157	Geir Erik Kalland	263
158	Eva Aastveit	264
159	Svein Erik Lund	266
160	Kristin og Alec Whitehouse	267
161	Per Arno Høra	268
162	Dag Aastveit	269
163	Miljø og Varmeteknikk AS	271
164	Sweco Norge AS på vegne av Axer eiendom AS	272
165	May-Britt Elvik	273
166	Harris Advokatfirma AS (på vegne av Rasmus Meyers legat)	274
167	Håkon Abelsen Sekse	275
168	Adam Charles Dominic	276
169	Åshild Sandstå	277
170	Kristin Hanevik	279
171	Sylvia Padlesak	280
172	Ragnhild Hoddevik / Bente Ulvestad	281
173	Aud Berit Rongen	282
174	Margrete Leirevaag	283
175	May Østensen Lampe	284
176	Ove Sundal	285
177	Even Sørland	286
178	Knut Rasmussen	287
179	Maren Rønning Pfister	288
180	Mari Johanne Opheim	289
181	Martin Brekke	291
182	Jannicken Lampe Dividal	292
183	Siren Hjortland	293
184	Vidar Sætre	294
185	FAU ved Kalvatræet Skole	295 og 278

186	Trond Magnus Berg	296
187	Bjørnar Sekse	297 og 290
188	Helene Aastveit	299 og 300
189	Anne-Line Randal	303
190	Eivind Gunby	305
191	Cato Olaisen	307
192	Eva Berge Hope	308
193	Eivind Thorsen	309
194	Morten Valvatne Meyer	310
195	Grethe Urdal	312
196	Espen Angeltvedt	318

Hovedpunkt i merknad/uttalelse

Siren Larsen

Adresse: Blådalen 6

Oppfordrer plan og bygningsetaten til å holde på det foreslåtte alternativet fra KU2013 langs E39.

Mener Bybanen vil rasere nærmiljøet, naturopplevelser og de gode kvalitetene i området. Både golfbanen, Sjurastemma og Griggastemma er mye brukte rekreasjonsområde både sommer og vinter. Videre vil Bybanen og hovedsykkelruten dele boligområdet i to.

Stephan Ludvigsen

Adresse: Kvernevikstemma 2

Uttrykker motstand mot dette planforslaget som ødelegger både et flott turområde og ødelegger deler av Bergens eldste golfbane og Norges tredje eldste golfbane – Bergen Golfklubb.

Peker på at forslaget som nå er vist ble forkastet for mange år siden av bystyret.

Anette Hetland Hillestad

Adresse: Storbotn 77

Mister nedre del av tomten, samt en privat vei (gangvei)

Ser kun negative konsekvenser med traséen så lenge det ikke er tenkt et stopp for bybanen i Ervikveien.

Ønsker lagt fram et alternativ for deres private vei ned til Ervikveien.

Lars Ragnvald Vadseth

Adresse: Storbotn 71

Ønsker trasé med tunnel på østsiden av Griggastemma. Mener det gir best resultatet for beboere og miljø.

Mona Holmedal

Adresse: Ervikveien 76

Ønsker bybanetunnel fra Selvikvegen til Griggastemma. Utfylling og fremføring av banen på østsiden av Griggastemma vil i liten grad påvirke naturen samt friluftsområdet i området.

En bybanetrase langs Ervikveien vil være svært ødeleggende for bomiljøet og utrygt for elever ved Kalvatræet skole som må krysse Bybanen.

Mener kostnadene forbundet med dette vil være like omfattende som en tunnel.

Melissa Hope

Adresse: Ervikveien 23

Protesterer mot Bybanen til Åsane.

Ønsker lang tunnel fra Eidvågstunnelen i sør til Griggastemma, under motorveien, dersom Bybanen skal bygges til Åsane.

Harald og Hjørdis Kongshavn

Adresse: Øvre Vågeneset 15

Mener Bybanen må gå i tunnel fra Selvikvegen til Griggastemma pga:

- Mindre trafikk med en tunnelløsning
- Skjerming av Kalvatræet skole
- Golfbanen blir ikke berørt
- Gamlehjemmet bli mindre berørt
- Barnehagen blir ikke berørt
- Butikk og post blir ikke berørt
- Hus langs traseen kan stå som i dag

Jørgen Hillestad

Adresse: Storbotn 77

Ønsker ikke Bybanen og i alle fall ikke gjennom Øvre Ervik. Ødelegger golfbanen, nabolag og butikk og bekymret for støy.

Kjetil Lien

Vågeneset 36 c

Mener Bybanen må gå i tunnel, eller viadukt ved dagens sykkel/gangsti/vei dersom det er ønske at Bybanen skal gå i åpent terreng med utsikt. Det foreslåtte trasévalget raserer golfbanen/rekreasjonsområdet.

Jakob Meyer Nilsen

Adresse: Morvikbotn 204

Er urolig for Bybanen gjennom Ervik og videre tilrettelegging for fortetting og boligutvikling.

La Ervik få slippe å få Bybanen og la det unike området være slik det er, der unge og eldre kan kose seg hele året.

Terje Kristiansen

Adresse: Bjørnsløypet 18a

Ingen beboere i Øvre Ervik har noen nytte av Bybanen siden det ikke er stopp her. Tiltaket representerer kun rasering av eiendom, skoler, butikk, veier, grøntområde og risiko for skolebarn til og fra Kalvatræet skole.

David Bellamy

Adresse: Eidsvågveien 132b

Er skuffet og sjokkert over forslaget til bybanetrasé som raserer hukk 8 og 9 på Bergen golfklubb.

Nils Backer-Grøndahl Schjeldrup

Adresse: Bjørnsløypet 25

Dersom hull 8 og 9 forsvinner vil det ikke lengre være grunnlag for å drive golfbanen forutsetningene for å vedlike holde disse verdifulle grønne områdene vil falle bort. Arealene blir brukt både til golf og annen rekreasjon av store og små både sommer og vinter.

Kritisk til at reiseopplevelsen for bybanepassasjerene tilsynelatende veier tyngre enn at hundrevis av mennesker mister sitt naturlige rekreasjonsområde.

Anita Sognes

Adresse: Vollane 11 b

Golfbanen:

- Kritisk til at konsekvenser for golfbanen dersom hull 8 og 9 blir forringet ikke er utredet, ei heller hvordan man eventuelt har tenkt å erstatte disse 2 hullene, for ikke å forringe banekvaliteten.
- Foreslår her at Bergen kommune tar kontakt med en golf-bane-arkitekt for å se på alternative muligheter, som kan legges frem for Bergen Golf, samt kostnadsrammer med dette.
- Golfklubben engasjerer nå godt over 1100 medlemmer med dame, herre og seniorgruppe og tilbud til barn og unge. Golfbanen og turområdene rundt barneområdet er også yndet turterreng og område for ski og aking på vinterstid.
- Dersom Bergen kommune ønsker mer informasjon om Golf- sporten/aktiviteten, så ta gjerne kontakt.

Vil Bybanen være en øket trafikkrisiko for elever til Kalvatræet skole som må krysse traséen?

Bybanestopp fra KU2013, ser ut til å ligge i et område som ikke kan utnyttes til annet formål og gir derfor en god arealutnyttelse.

Hva med å stoppe bybanen i Eidsvåg og heller lage innfartsparkering der?

Ulrik Eikås

Adresse: Ervikveien 54

Ønsker ikke Bybanen rundt Ervik. Det vil ødelegge lokalmiljøet.

Bård Lindvik

Adresse: Ervikveien 79

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Dette er rasering av et flott og attraktivt nærmiljø som har stor protestvilje og lokal støtte. Ønsker bybane og sykkelsti i tunnel, og at holdeplass legges ved Tertneskrysset som tidligere planlagt.

Forslaget om synlig trase ved Øvre Ervik vil medføre en stor belastning for nærmiljøet:

- Hus og eiendommer bli ekspropriert og privatøkonomier vil bli låst.
- Trafikkavvikling og anleggsperiode vil være omfattende
- Bybanen vil holde høy hastighet og medføre risiko for skoleelever og husstander som må krysse banetraséen
- Lokalt næringsliv med butikk og post blir tvunget vekk
- Golfanlegget som også er et tur- og rekreasjonsområde blir redusert
- Utfylling i Griggastemma og Sjurastemma vil medføre mindre vannmagasin/buffer ved store nedbørsmengder.

Kritisk til prosess ved at varsler og frister har vært mangelfulle.

- Har fått avslag på krav om et felles opplysningsmøte i regi av bybaneprojektet.
- Har fått avslag på utlevering av utkast til tegninger digitalt
- Frist på 3 uker for å legge inn merknader til konsekvensutredning er urimelig kort.
- Ble kalt inn til møte om Bybanen med 2 dagers frist. Ankom helt uforberedt, og fikk først tegninger i posten 4 dager etter møte.

Informerer om mange av husstandene langs forslått trase har ikke innlagt offentlig vann og kloakk som blir en ekstra utfordring å ordne opp i.

Pål Olav Klungreseth

Adresse: Myrdalshovden 62

Ønsker ikke bane i dagen.

Trasévalget berører flere bedrifter, skolevei, husstander og en liten perle av en golfbane som mange er så glad i. Den brukes av mange hele året.

Arvid Hope

Adresse: Selvikveien 6

Peker på at eiendommen ble ganske mye berørt den gang det ble bygget motorvei til Åsane, og er kritisk til at eiendommen igjen skal raseres. Mange andre vil få raserte hus og hager. Butikk og postkontor vil forsvinne. Bybanen vil medføre trafikkfare for skoleelever som må krysse traséen.

Forslaget om bybanetrase øst for E39 er et bedre alternativ som ikke vil påvirke natur- og friluftsverdier i området.

Tone Dybedal

Adresse: Bjørnsløypet 18 A

En bybane tvers igjennom boligområder vil:

- Skape fysiske barrierer og hindre fremkommelighet både for bil og persontrafikken
- Trafikkfare ettersom det er definert som en transportetappe der prioritet og fremkommelighet vektlegges. Det vil medføre sikkerhetsrisiko for beboerne i området og ikke minst de minste trafikantene til og fra Kalvatreet skole
- Vil ødelegge grøntområder (golfbanen) som benyttes til rekreasjon både sommer og vinter: golf om sommeren og turområde om vinteren.

Knut-Arne Rebnord

Adresse: Storbotn 63

Ønsker ikke bane i dagen mellom Eidsvåg og Tertneskrysset.

- Dette er den smaleste delen av Åsane hvor det ikke er plass til ytterligere kommunikasjonstraseer.

- Dette området var planlagt for motorveg på 70/80 tallet, men den ble lagt i tunnel.
- Golfbanen med 1100 medlemmer (økning på 30-40% i år) ødelegges
- Sykehjem, helseinstitusjon samt Kalvatreet skoles bevegelsesfrihet vil begrense seg.
- På strekningen fins det 10 stikkveier til daglig ferdsel, som vil forsvinne ved en bybane.
- Nærbutikken/post i Ervik forsvinner.
- Anleggsperioden vil være sterkt forstyrrende for alle i området
- Anleggsperioden vil også sperre Ervikveien som nødrute når motorveien er sperret pga ulykker/vedlikehold.

Oddvar Sture Krogsrud

Ønsker ikke bane i dagen. Ønsker bane i tunnel

- Bybanetrase vil virke ødeleggende for bomiljøet og rasere flere hager og boliger, butikk og post
- Dagalternativet vil gi en betydelig trafikkfare for skolebarn som må krysse veien/banen, for biltrafikken og for demente fra sykehjemmet.
- Det blir store problemer med trafikkavvikling i anleggsperioden, omlegging av avkjørsler og tilknytningsveier. Ervikveien er i dag omkjøringsveg.

Er bekymret for at det siger mye i dette området.

Synes det blir for få holdeplasser i dette området.

Gunnar Storaas

Adresse: Ervikveien 89

Selv om dag-alternativet kalkuleres til å være det rimeligste, er det kortsiktig å velde det framfor tunnelalternativet.

Negative sider ved å legge bybanetraséen i dagen:

- Beslaglegger verdifulle arealer
- Trafikksikkerhet:
  - Trafikksikker av- og påkjøring og trafikkfarlig skolevei
  - 9 avkjørsler og 3 gangstier langs Ervikveiens østside gir mange krysningspunkt og stort ulykkespotensiale
- Ringere opplevelser på turer langs Sjurastemma pga mer trafikk og støy
- Motorveien var ment å skulle gå i dagen men ble lagt i tunnel.

Positive sider ved å la Bybanen gå i tunnel på strekningen:

- Sparer verdifullt areal
- Større trafiksikkerhet
- Kortere kjøretid

Christian Roger Jacobsen

Adresse: Tertneshøyden 9

Kjenner golfbanen og mulighetene godt som medlem og tidligere ansatt. Hull nr 9 er signaturhull på golfbanen. Blir planen realisert blir golfbanen ødelagt

Kommenterer at golfklubben også gir et tilbud til barn og unge som ikke ønsker å delta i lagidrett.

Einar Paulsen

Adresse: Blådalen 10

Ber om at banen legges på østsiden av Griggastemma og i tunnel.

- Den vil da i liten grad påvirke natur- og friluftsverdiene i området.

- Den vil bidra til tryggere vei for barn til Kalvatræet skole, samt mindre inngripen på Golfbanen.
- Beboerne langs Øvre Ervik unngår inngrep.

Jorunn Rigmor Daae

Adresse: Glaskaret 5

Ønsker Bybanen i tunnel på stekningen Selvik – Griggastemma av hensyn til:

- Golfbanen, trygg skolevei til Kalvatræet skole, boliger, butikk, post.

Når Bybanen kommer vil busstilbudet gå drastisk ned. Bybanen gir ikke noe tilbake til denne strekningen.

Kritisk til at forhold for reiseopplevelse for passasjerene tilsynelatende veier tungt da reisetid er viktigere.

Kritisk til at det stilles andre krav til kommunen enn til privatpersoner/beboere. Peker på en søknad for å sette inn 4 vinduer i hustaket fikk avslag (fikk tillatelse for 2) da dette ikke passet inn med husene i området. Peker på at et bredt tverrsnitt med motorvei, lokalvei og bybane ikke vil passe inn i området, og er kritisk til tiltaket.

Ønsker Bybanen i tunnel, eventuelt motorveg i tunnel med bybane og sykkel i dagens motorvegtrasé.

Kritisk til at bybaneprojektet medfører store lokale negative konsekvenser flere steder. Viser til Amalie Skrams vei og inngrep der. (Ønsker at Bybanen går i Sjøgaten.)

Ønsker at følgende alternativ (s.8 i TU) vurderes om igjen: Traséen Selvik-Tertneskrysset legges på nåværende E39 og nytt tunnelløp for E39.

- Positive konsekvenser for nærmiljøet ved redusert støy og forurensning
- Positive konsekvenser med mindre inngrep i hjem og arbeidsplasser
- Gir kortere gangavstand til holdeplass i Eidvsåg for kollektivreisende fra området.

Ønsker at beslutningstakere drar på befaring i Ervik.

Ønsker enten Bybanen i tunnel, eventuelt motorveg i tunnel med bybane og sykkel i dagens motorvegtrasé.

Vegard Hus-Iversen

Adresse: Olinestien 14

Er for Bybane, men det må ikke gå på bekostning av fritidstilbudet for barn og unge

Bekymret for at den anbefalte bybanetraséen vil rasere Bergen Golfklubb og et populært badevann.

Jan Brudvik

Adresse: 5011 Bergen

Hvis det er ønskelig at det fortsatt spilles golf i Øvre Ervik og at områdene som golfklubben benytter fortsatt skal være åpne for allmennheten og en grønn lunge og rekreasjonsområde er forslaget helt ødeleggende.

Knut Arne Vedaa

Adresse: Ole Eides gate 9
Eier Ervikveien 57

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen:

- Mener vurderingene er inkonsekvent. Det er lagt til grunn positive virkninger for bymiljø ved Griggastemma/Åstveit, mens tilsvarende negative virkninger i Ervik er ignorert. I Ervik finnes allerede et bymiljø som vil forsvinne med Bybanen. Det er underlig at riving av nærbutikk, rasering av golfbane og «forbedret gang- sykkelveg» kan gi en «samlet positiv vurdering» for nærmiljø
- Mener de påståtte positive virkningene ved Griggastemma/Åstveit er tvilsomme.

Etterspør informasjon for sykkelruten, mtp. vurderinger av utforming/bredden og hvorvidt dette er teknisk mulig å anlegge sykkelstige langs hele strekningen.

Kommenterer at han tidligere har etterspurt dokumentasjon fra prosjektkontoret på anlegging av sykkelstige, men at det eneste svaret han har fått er referanse til dokumentet «SYKKELSTRATEGI FOR BERGEN 2019 – 2030» der Ervikveien ikke er nevnt, kun tegnet inn som «prioritert hovedsykkelstige».

Kritisk til at tilleggsutredningen ukritisk bruker dette som premiss og bagatelliserer inngrepene forårsaket av anbefalt bybanestige.

Inger Rangø

Adresse: Åstveitvegen 15

Tilsvarende som merknad 124.

Anders Wilhelmsen og Christine Cesar

Adresse: Ervikveien 64

Protesterer mot Bybane gjennom nærområdet.

- Bybanestige langs Ervikveien vil virke ødeleggende for bomiljøet og rasere flere hager, boliger, butikk og post.
- Bybanen vil skape fysiske barrierer og hindre fremkommelighet
- Dagalternativet vil gi en betydelig trafikkfare for skolebarn og kryssende trafikk.
- Det blir store problemer med trafikkavvikling i anleggsperioden, omlegging av avkjørslar og tilknytningsveier.
- En bybane på østsiden av Griggastemma vil i liten grad påvirke natur- og friluftverdier i området.
- Med bybanestige ført for Griggastemma kan holdeplassen ligge på fylling i sørenden av vannet. Da er det ikke et argumentet at holdeplassen er «bortgjemt».

Trond Lilletvedt

Adresse: Kleiven 28 b, 5152 Bønes

Ytrer sterke motstand mot tilleggsutredningen. Mener konklusjonen er uforståelig. Ønsker ikke bane i dagen.

- En bybanestige langs Ervikveien vil virke direkte ødeleggende for bomiljøet i området.
- Strekningen er definert som en transportetappe for Bybane og vil representerer en betydelig trafikkfare og sikkerhetsrisiko.
- Alle boligene som må løses inn veies ikke opp av positive konsekvenser.
- Vil trolig markere slutten for Bergen Golfklubb. Bergen golfklubb har 1100 aktive medlemmer. I tillegg brukes golfbanen som rekreasjonsområde (tur, ski, aking). Vanskelig å forstå at golfbanen da er definert som et område med «middels verdi for friluftslivet».

Mener det er benyttet ufine metoder fra Bergen kommune i kommunikasjonen med berørte parter i saken. Beboere har blitt innkalt én og én med svært korte frister.

Jan-Erik Elvik

Adresse: Ervikveien 36

Stiller seg undrende til argumentasjonen som er brukt for å rettferdiggjøre stige i dagen i stedet for tunnel. Bybanen er et transportmiddel og da skal en kun ha i tankene effektivitet og sikkerhet målt mot kostnader. Visuelle argumenter er irrelevant.

Valgt bybanetrase i dagen gjør uforholdsmessige inngrep på private eiendommer, båndlegger muligheten for fortetting og får dramatiske konsekvenser for golfbanen.

Kritisk til at kostnader med å erstatte utslag steder og golfhull er ikke tatt med i beregningen for trase i dagen.

Inger Karin Angeltveit

Adresse: Ervikveien 32

Samme merknad som 126

Protesterer mot Bybane gjennom nærområdet.

- Bybanetrase langs Ervikveien vil virke ødeleggende for bomiljøet og rasere flere hager, boliger, butikk og post.
- Bybanen vil skape fysiske barrierer og hindre fremkommelighet
- Dagalternativet vil gi en betydelig trafikkfare for skolebarn og kryssende trafikk.
- Det blir store problemer med trafikkavvikling i anleggsperioden, omlegging av avkjørsler og tilknytningsveier.
- En bybane på østsiden av Griggastemma vil i liten grad påvirke natur- og friluftsverdier i området.
- Med bybanetrasé ført for Griggastemma kan holdeplassen ligge på fylling i sørenden av vannet. Da er det ikke et argument at holdeplassen er «bortgjemt».

Fanny Juanne Angeltveit

Adresse: Ervikveien 32

Samme merknad som 129 over (Inger Karin Angeltveit, Ervikveien 32)

Linn Kristin Angeltveit

Adresse: Glasskaret 22

Samme merknad som 129 over (Inger Karin Angeltveit, Ervikveien 32)

Bente Marianne Angeltveit

Adresse: Ervikveien 32

Samme merknad som 129 over (Inger Karin Angeltveit, Ervikveien 32)

Heidi Sture Krogsrud

Adresse: Åstveitvegen 2, 5106 Øvre Ervik

Samme merknad som 110 (Bård Lindvik, Ervikveien 79)

Linda Urdal Thomassen m/ fam

Informerer om at de bor langs Ervikveien og vil i stor grad bli påvirket.

Ønsker ikke banen i Ervikveien.

Bekymret for konsekvenser:

- Trafikksikkerhet på barnas skolevei. Mange av barna må krysse veien mer enn to steder for å komme til skolen.
- Trafikksikkerhet for biler i av- og påkjørsler, syklende og fotgjengere.

- Bekymret for nærmiljø og bomiljø.

Bekymret for trafikkavvikling under anleggsperioden, omlegging av avkjørsler og tilknytningsveier, ekspropriasjonskostnader av eiendommer osv. Kommenterer at kostnadene knyttet til dette vil være like omfattende som en tunnel, dersom masseuttaket kan anvendes lokalt til utfylling av holdeplassområde ved Griggastemma.

Kritisk til at Bybanen skal gå her da det er en transportetappe og de planlagte stoppene ikke er tilgjengelig for oss.

Ønsker banen på østsiden av Griggastemma, helst med holdeplass på fylling i sørenden. En slik holdeplass vil være «synlig» og gir korte avstander til omliggende boligområder. Utfylling og fremføring av banen på østsiden av Griggastemma vil i liten grad påvirke natur- og friluftsverdier i området. Området har ingen spesielle arter eller biotoper av særlig verdi og er lite egnet som friluft og rekreasjonsområde da det ligger inneklemt mellom sterkt trafikkerte veisystemer med høy grad av forurensing.

Kjersti Abelsen Sekse

Adresse: Ervikveien 78, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker banen i tunnel fra Selvikvegen til Griggastemma.

Bekymret for konsekvenser ved dagalternativet ved store inngrep i menneskers hverdag og liv, og nærmiljø

- Riving av hus
- Bybanen kommer tett opptil eksisterende bebyggelse
- Trafikkfare, spesielt for barnas skolevei
- Golfbanen.
- Bybanen blir en fysisk barriere gjennom boligområdet som hindrer fremkommelighet for både persontrafikk og biltrafikk.
- Ervik er allerede belastet nok med motorveien.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Uenig i vurdering om at anbefalt alternativ har liten og middels verdi som kulturmiljø.
- Kritisk til at kostnader veier tungt sammenlignet med samfunn og miljø. Ønsker at vurderingen gjøres på nytt med hovedvekt på miljøet/mennesker og det samfunnet vi har.
- Ønsker at de 100 millionene man sparer på alternativet spares andre steder

Kritisk til at man har gått bort fra utredningen fra 2013. Dette gir lite forutsigbarhet og er en stor påkjønning.

Kritisk til prosess

- Kommenterer at kart mottatt fra Bergen kommune var utydelig, og ikke viste godt nok hvilket inngrep det hadde på området i Ervik.
- Kritisk til at brevet ikke inneholder informasjon om konsekvensene beboere ville få.
- Kritisk til at man måtte via Bergen kommunes nettsider for å få informasjon, siden mange eldre ikke greier å finne denne informasjonen.

Eivind Lowzow

Myrdalskogen 226, 5117 Ulset

Ønsker banen i tunnel. Ønsker at det bygges T-bane.

Ønsker større fokus på natur og jordbruksland, og at dette ikke bygges ned.

Edevard Hvide

Wernersholmvegen 17, 5232 Paradis

Bekymret for golfbanen og golfklubbens fremtid

Ønsker banen på østsiden av Griggastemma, helst med holdeplass på fylling i sørenden. En slik holdeplass vil være «synlig» og gir korte avstander til omliggende boligområder.

Utfylling og fremføring av banen på østsiden av Griggastemma vil i liten grad påvirke natur- og friluftsverdier i området. Området har ingen spesielle arter eller biotoper av særlig verdi og er lite egnet som friluft og rekreasjonsområde da det ligger inneklemt mellom sterkt trafikkerte veisystemer med høy grad av forurensing.

Inger Elisabeth Austgarden

Blådalen 25, 5106 Øvre Ervik

Ønsker banen i tunnel.

Bekymret for trafiksikkerheten på barnas skolevei, nærbutikk og natur- og friluftsområder. Bekymret for at flere mister hjemmene sine.

Informerer om at golfbanen brukes mye på vinteren til lek for mennesker i alle aldre. Skogen rundt Griggastemma brukes til tur og lek, og brukes av hegrer og ender.

Roger Johannessen

Adresse: Glasskaråsen 34, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien forbi golfbanen og på vestsiden av Griggastemma.

Bekymret for katastrofale og irreversible endringer i lokalsamfunnet Ervik/Åstveit, og at et historisk turområde samt golfbanen gjøres helt ubrukelig.

Også bekymret for:

- Trafiksikkerhet. Banen vil holde høy hastighet (transportetappe) gjennom et område med mange utkjørsler og avkjørsler og kryssende trafikk av både biler og fotgjengere.
- Griggastemma-krysset blir farligere for beboere i Glaskaråsen
- Deler av Griggastemma fylles. Nærområdet ser på vannet som en av de siste flekker av natur og friluftsområder.
- Traséen vil splitte området i to, med barneskole på ene siden og store deler av områdets bebyggelse på den andre.
- Fysiske barrierer: bekymret for den dårlige trafiksikkerheten vil kreve sikringstiltak i form av gjerder, stolper, beskjæringer og andre inngripende tiltak. Dette vil ikke passe inn i dette sub-urbane miljøet.
- Golfklubben: historisk klubb med stigende medlemstall og medlemmer i alle aldre. Den største idrettsforeningen i Åsane for enkeltidrett.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Uenig i vurdering: «Samlet er KU-alternativet vurdert å ha liten konfliktgrad med bymiljø, nærmiljø og friluftsliv». Alternativet vil være direkte ødeleggende for bomiljøet i området med tap av nærbutikk, post og frisør.
- Tunnel vil representere en langt lavere ulykkesrisiko.
- Uenig i vurdering «Golfbanen på Åstveit er registrert friluftsområde med begrenset allmenn bruk». Viser til at golfklubben har over 1100 medlemmer i alle aldre, og golfbanen er til allmenn benyttelse siden den tjener som en grønn lunge for nærområdet, et yndet turområde, samt arena for vinteridrett og -lek.
- Reisetiden til Åsane er stor nok. Ytterligere omveger bør unngås.

Kritisk til prosess:

- Kritisk til Bergen kommunes kommunikasjon med berørte parter
- Beboere er blitt kalt inn én og én med korte frister

Frykter at feilen med å legge motorvegen gjennom området gjentas.

Irene Åstveit

Adresse: Selvikveien 61, 506 Øvre Ervik

Ønsker banen i tunnel.

Frykter rasering av turområde og natur.

Bekymret for golfbanen. Golfbanen brukes som turområde og ski- og akeområde vinterstid.

Frykter at beboerne får et dårligere busstilbud enn det de har i dag. Privatbilismen vil øke.

Tommy Østensen

Adresse: Storbotn 11, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik.

Frykter dette vil ødelegge for nærmiljøet.

Ønsker at Bybanen skal ha kortest mulig reisetid til Åsane.

Marius Jensen Lilletvedt

Åmundsdalen 53, 5115 Ulset

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Ønsker banen i tunnel som opprinnelig planlagt.

Frykter dette vil ødelegge nærmiljøet. Overgrep mot beboerne.

Eirik Grothen Kristiansen

Adresse: Fæsteråsen 178, 5184 Olsvik

Uttrykker sin støtte til protestene fra beboere m.m. som hører til område i Ervikveien og Åstveit. Ønsker at det gjøres en grundig vurdering av den faktiske nytte av å ha Bybanen i dagen på denne delen av traseen.

Alternativet representerer et stort inngrep i nærområdet og som medfører vesentlig ulempe, uten at det tilføres noe positivt.

Kritisk til at nærbutikk, bilforhandler, frisør og flere virksomheter må legges ned/flyttes, og flere av disse arbeidsplassene og virksomhetene vil forsvinne siden virksomhetene er lokasjonsbasert.

- Kommenterer at lokalbutikken på Ervik har lange tradisjoner, helt siden rutebil-depot her ble nedlagt. Butikken har også posttjenester og søndagsåpent som betjener ett større lokalområde

Turstien bak golfbanen som leder til butikk, buss osv, blir mye brukt av skolebarn som skolevei. Golfbanen brukes til rekreasjon, turområde og er et flott idyllisk innslag i området. Bekymret for at fjerning av to hull gjør banen ubrukelig.

Flere beboere vil miste sine hus, og få verdireduksjon og mulig redusert livskvalitet pga forstyrrelser fra Bybanen.

Bekymret for trafiksikkerhet, spesielt for barnas sikkerhet. Frykter at flere foreldre vil begynne å kjøre barna til skolen. Utkjørlene som krysser banesporet vil også være en vesentlig sikkerhetsrisiko.

Peker på at Ervikveien er beredskapsveg når motorvei er stengt, og at dette kan komme i konflikt med Bybanen.

Kritisk til varsling av saken:

- Kort frist
- Kun informert direkte berørte, mens andre berørte ikke har fått noe informasjon.
- Det foreligger ikke god nok informasjon om konsekvensene ved å legge banen i Ervikveien kontra tunnel.
- De økonomiske beregningene er ikke gjort offentlig tilgjengelig. Disse burde vært offentlig tilgjengelig, spesielt siden kostnader er et tungtveiende argument i anbefalingen.

Fredrik Jensen Lilletvedt

Adresse: Åmundsdalen 53, 5115 Ulset

Ønsker ikke banetrasé i Ervikveien. Bekymret for nærmiljø og beboere i nærområdet. Ønsker opprinnelig alternativ med Bybanen i tunnel.

Linn Aasland

Adresse: Morvikveien 95, 5124 Morvik

Ønsker ikke banen gjennom Ervik. Bekymret for trafiksikkerhet og nærsamfunnet ved tap av lokalbutikk, frisør og konsekvenser for boliger/eiendommer. Bekymret for ødeleggelser for golfbanen, og peker på at golfbanen representerer et populært grøntareal og turareal.

Elise Jensen Lilletvedt

Adresse: Åmundsdalen 53, 5115 Ulset

Ønsker ikke banetrasé i Ervikveien. Bekymret for nærområdet. Ønsker opprinnelig alternativ med Bybanen i tunnel.

Karianne Wallestad

Adresse: Eidsvågskogen 38, 5104 Eidsvåg i Åsane

Ønsker Bybanen i tunnel. Bekymret for nærmiljøet Øvre Ervik, golfbane og bomiljøet.

Therese Fimreite

Adresse: 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banetrasé i Ervik.

Bekymret for trafiksikkerhet for barn som krysser veien, blant annet som en del av skoleveien. Bekymret for nærmiljø ved konsekvenser for grøntområdet, butikk, frisør m.m.

Peker på at mange bruker golfbanen som turområde, blant annet barnehagen.

Ønsker opprinnelig alternativ med Bybanen i tunnel. Unngår konflikt med samlingspunkter, utkjørsler, skolebarn, barnehage, golfbane og turområder.

Kommenterer at også motorveien burde vært lagt i tunnel.

Kritisk til at beboere, selv om tiltaket ikke gir konsekvenser for egen eiendom, får vite om de nye planene via Facebook. Tilleggsutredning burde vært sendt ut til alle som er berørt.

Sandra Høiland

Adresse: Glasskaråsen 10, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banetrasé i Øvre Ervik. Ønsker Bybanen i tunnel.

Bekymret for grøntområde og sikkerhet for barn spesielt.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass i området.

Linda Urdal Thomassen

Adresse: Blådalen 3, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banetrasé i Ervikveien. Bekymret for trafikksikkerhet, og skoleveien spesielt, og negative konsekvenser for boliger og bedrifter.

Ønsker Bybanen og motorvei i tunnel.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe.

Katrine Carr

Adresse: Bruskedalreset 12, 5115 Ulset

Ønsker ikke banetrasé i Ervik. Bekymret for at alle de lokale småbutikkene må legges ned. Peker på at lokale butikker, frisør m.m. er nødvendig for å beholde et variert handelstilbud utover de store kjedebutikkene.

Geir Aarvold

Adresse: Ervikveien 44, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen via Ervik og Åstveitveien. Ønsker opprinnelig alternativ med Bybanen i tunnel.

Bekymret for nærområdet, butikkene i nærområdet, golfbane og friluftsområder.

Bekymret for at mange eiendommer ødelegges og forringes av tiltaket.

Peker på at golfbanen og friluftsområdene brukes flittig av lokalbefolkningen.

Frode Røsland

Adresse: Glasskaråsen 36, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Ønsker Bybanen i tunnel.

Bekymret for golfbanen og trafikksikkerhet når skolebarn og biler skal krysse banetraséen.

Jan Erik Løland

Adresse: Selvikveien 55, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke dagtrasé i Øvre Ervik. Ønsker at Bybanen og sykkelvei legges i tunnel, og at holdeplassen flyttes til (oprinnelig alternativ ved) Tertneskrysset.

Bekymret for:

- Hus og eiendommer blir ekspropriert
- Trafikkavvikling
- Omfattende anleggsperiode med store ringvirkninger i etterkant.
- Trafikksikkerhet,
  - Barn som må krysse et bredt tverrsnitt med banetrasé, bilveg og sykkelveg. Brukes som skoleveg. Mange barn går til og fra Kalvatræet skole fra ung alder

- Tilkomst for husstandene som må krysse et bredt tverrsnitt med banetrasé, bilveg og sykkelveg.
- Barnas nærmiljø
- Lokalt næringsliv, blant annet søndagsåpen butikk med posttjenester som betjener et stort lokalområde
- Golfanlegget
  - Medlemstall
  - Dårlige muligheter for å erstatte tapt areal
  - Tur- og rekreasjonsområde. Brukes mye av lokalbefolkningen utenfor sesong.
- Flom og overvann: Ved igjennfylling av Griggastemma og Sjurastemma vil det trolig ikke være tilstrekkelig å legge rør og kanaler forbi Sjurastemma. Dette vannet fungerer antagelig som støtbasseng for de enorme vannmengdene som kommer på kort tid årlig i området. Det må antagelig påkostes utbedring helt mot sjø.

Peker på at Bybanen skal holde høy hastighet og at dette blir en transportetappe.

Kritisk til at varsling og frister har vært mangelfull, spesielt at kun direkte berørte parter er informert. Kritisk til at lokalbefolkningen har måttet tilegne seg informasjon via media da tiltaket representerer et stort inngrep i lokalområdet.

- Har fått avslag på forespørsel om et felles informasjonsmøte
- Har fått avslag på utlevering av digitale tegningsutkast.
- 3 uker frist er for kort mtp. de store konsekvensene på lokalmiljøet.

Kritisk til at de ble innkalt til møte med kommunen på kort frist (3 dager). Kommenterer at nabovarsel fra 2013 og 2018 må regnes som ugyldige da disse gjelder tre traséalternativer som er vesentlig annerledes enn det anbefalte alternativet, og som har helt annen påvirkning på beboerne og nærmiljøet.

Anne Grethe Onarheim

Adresse: Selvikveien 89, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker Bybanen i tunnel.

Bekymret for Ervik ved tap av arbeidsplasser og at mange mister hus og hager. Bekymret for trafiksikkerhet, spesielt for barnas skolevei.

Christoffer Solheim

Adresse: Eidsvågveien 112, 5105 Eidsvåg i Åsane

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for golfbanen. Peker på at golfbanen er Norges tredje eldste golfbane, at golf er en folkesport og at medlemstallet for golfklubben har eksplodert under korona-perioden. Golfklubben har over 1100 medlemmer.

Peker på at golfbanen er et populært turområde, både på sommer- og vinterstid.

Stian Lavik Stokkenes

Adresse: Morvikveien 95, 5124 Morvik

Ønsker ikke trasé i dagen. Bekymret for lokalt næringsliv, grøntområde og trafiksikkerhet.

Peker på at motorveien gjennom området er ødeleggende for bydelen, og er bekymret for at en bybanetrasé vil forverre dette.

Kritisk til at høringen har hatt kort frist.

Halvor Bjørklund Pettersen

Adresse: Bønnesskogen 306, 5154 Bønes

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Bekymret for turområder, golfbanen og artsvernet.

Bekymret for artsvernet av moderat til sjelden flora og fauna i området.

Kommenterer at dette er en av få sentrumsnære grønne lunger og rekreasjonsområde som mange drar nytte av, spesielt utenfor golfsesongen. Peker på at flere barn og unge fisker ved hull 8 og 9.

Kommenterer at golfbanen er en av Norges eldste og brukes mennesker i alle aldre. Området ved hull 8 og 9 består av nydelig kupert terreng, myrområde med frosk, salamander og fisk.

Bjørnar Stald

Adresse: Morvikveien 21, 5124 Morvik

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Bekymret for nærmiljøet og golfbanen. Ønsker Bybanen i tunnel.

Ønsker ikke konsekvensene for bomiljøet med innløsning av hus. Ønsker ikke bane i dagen uten holdeplass.

Trond Hølleland

Adresse: Vågslien 23, 5113 Tertnes

Ønsker ikke banen i Ervik. Bekymret for golfbanen. Peker på at golfbanen er Norges tredje eldste.

Anders Wilhelmsen

Adresse: Ervikveien 64, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien. Bekymret for bomiljøet, trafiksikkerhet, sikkerhet på skoleveg, anleggsperioden,

Bekymret for at mange vil miste hus og hage, og at naturlige møteplasser som butikk og postkontor forsvinner.

Bekymret for at bybanetraséen skaper en fysisk barriere som hindrer fremkommelighet for både biltrafikk og gående.

Kritisk til trafiksikkerheten. Peker på at dette er en transportetappe for Bybanen med høy hastighet og at dette vil representere en trafikkfare for kryssende fotgjengere og biler (avkjørsler). Peker på at mange barn krysser vegen som en del av skolevegen.

Kommenterer at anleggsperioden vil kreve store problemer med trafikkavvikling, trafikkomlegging m.m. Sammen med ekspropriasjonskostnader vil dette medføre store kostnader ved dagalternativet.

Ønsker Bybanen i tunnel med holdeplass på østsiden av Griggastemma, gjerne sør ved tunnelportalen.

- Kommenterer at inngrep på østsiden i liten grad påvirker natur- og friluftsverdier, og peker på at dette området er lite egnet som friluft- og rekreasjonsområde pga. støy, forurensning m.m. fra motorvegen.
- Foreslår at masseoverskuddet ved tunnelalternativet kan brukes til fylling for et holdeplassområde på (sør-)østsiden av Griggastemma. Dette vil redusere kostnadene for prosjektet.
- En holdeplassplassering sør-øst for Griggastemma gjør holdeplassen mer synlig og korter ned avstanden til omkringliggende boligområder.

Jan Mortensen

Adresse: Bjørnsløypet 20, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i dagen i Ervik. Bekymret for naturen. Ønsker Bybanen i tunnel.

Daniel Stenestø

Adresse: Våganeset 68, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i dagen i Ervik. Kommenterer at dette gjelder for alle i nærområdet.

Bekymret for nærmiljøet og trafikksikkerhet, spesielt for skolebarn.

Ønsker at holdeplassen legges på motorveg-siden (østsiden) av Griggastemma.

Knut og Kristine Folkestad

Adresse: Glasskaråsen 12, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i Ervikveien. Mener vurderingen/anbefalingen ikke vektlegger godt nok de negative konsekvensene dette vil få for nærmiljøet.

Bekymret for nærmiljø, trafikksikkerhet, store terrenginngrep, barriereeffekt og en tradisjonsrik golfbane.

- Nærmiljø: Kommenterer at området i dag er et trygt og godt sted å bo. Peker på at miksen av gode rekreasjonsområder som golfbanen og blågrønne områder, kort vei til nærbutikk, postkontor, skole og trygg skolevei er viktig. Bekymret for disse kvalitetene.
- Trafikksikkerhet: Vegen brukes som skolevei og som en del av turer til/fra rekreasjonsområdene, blant annet golfbanen, Sjurastemma og Griggastemma. Både trafikksikkerhet og fremkommelighet for gående svekkes, særlig for skoleelever.
- Store terrenginngrep: Peker på at det tidvis er både smalt og bratt i området.
- Barriereeffekt: Peker på at motorveien allerede er en sterk fysisk barriere, og er bekymret for at Bybanen vil forsterke dette.

Vurdering av alternativ og anbefaling:

- Kritisk til at kostnad og synlighet tilsynelatende veier tyngre enn lokale konsekvenser, nærmiljø og arealbeslag i lokalområdet i anbefalingen.
- Kritisk til at forhold som ulykkesrisiko, reisetid og regularitet/fremkommelighet ikke er vurdert nærmere. Kommenterer at dette trolig vil tale positivt for tunnelalternativet.
- Byutvikling/fortetting (KPA): Tunnelalternativ vil øke utviklings- og fortettingspotensialet pga. mindre arealinngrep.
- Blågrønne strukturer (KPA): Mener dagalternativet ikke ivaretar blågrønne strukturer, som er et satsingsområde i KPA.

Terje Flåtane

Adresse: Storbotn 91, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i Ervik. Ønsker opprinnelig alternativ med Bybanen i tunnel.

Bekymret for miljø, boforhold, friluftsliv og lokaltrafikk med antallet kryssninger av Bybanen for annen trafikk.

Bekymret for golfbanen med dens tursti og område for lek og aking om vinteren. Frykter av golfbanen på legges ned.

Bekymret for antallet bygninger som må rives.

Kritisk til vurderingen som er gjort i tilleggsutredningen knyttet til:

- Miljø og friluftsliv: Direkte feil at ny trase vil være positivt for miljøet og friluftsliv i området.

- Reisetid for Bybanen: Banen vil kun holde 30-50 km/t i krysningspunktene med annen trafikk i dagalternativet. I tunnel kan Bybanen ha 70 km/t helt fra Eidsvåg.

Kritisk til manglende informasjon ved publisering av tilleggsutredning. Kommenterer at Bergen kommune burde sendt informasjon (gjørne via SMS) til alle med adresser i området da det ble publisert i august.

Heidi Synnøve Gaustad

Adresse: Åstveitveien 61, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien.

Bekymret for nærmiljøet med butikk, frisør, post og bank i butikk.

Bekymret for trafiksikkerhet, spesielt for skoleveien. Kommenterer at tiltaket vil splitte skolekretsen

Bekymret for trafikkaos når Ervikveien brukes som avlastningsvei ved stengt E39.

Bekymret for friluftsområder for skolen, og golfbanen.

- Skolen mister verdifullt uteareal, spesielt golfbanen som benyttes av elever og beboere i området til lek utenom golfsesongen.
- Flere turområder blir vanskeligere tilgjengelig i aksene Våganaset-Glasskaråsen.

Peker på at dette er et smalt område.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass (og dermed ikke bedrer kollektivtilbudet) i området. Peker på at bussholdeplassen ved Joker er et etablert (kollektiv-)knutepunkt for området.

Vibeke Leknes

Adresse: Stallkleiva 8, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for trafiksikkerhet:

- Trafiksikkerhet for skoleveg
- Trafiksikkerhet for utkjørsler

Bekymret for nærmiljøet. Ønsker ikke at lokalbutikk og post skal forsvinne.

Benedicte Vedå Drivenes

Adresse: Selvikveien 34, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Kommenterer at tunnelalternativet er vesentlig bedre.

Bekymret for nærmiljøet. Peker på at nærbutikk, frisør, bilforhandler, frisør og golfbane forsvinner, samt at mange mister hus og eiendom.

Bekymret for trafiksikkerheten til skolebarna der Bybanen passerer.

Kritisk til at kostnader vektet så tungt i vurderingen.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe.

Morten Kvalheim

Adresse: Ervikveien 54, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien.

Bekymret for lokalsamfunnet, bomiljø, grønne lunger, trafiksikkerhet, fysiske barrierer og golfbanen

- Ødeleggende for bomiljø: Tap av nærbutikk, post og frisør.
- Grønne lunger: En av få grønne lunger i bynære strøk.
- Trafiksikkerhet: Kommenterer at trafiksikkerheten ikke vil være akseptabel. Viser til at dette er en transportetappe, og at banen vil holde høy fart gjennom et boligområde med mange avkjørsler/utkjørsler og mange kryssende, både biler og fotgjengere.
- Fysiske barrierer: bekymret for den dårlige trafiksikkerheten vil kreve sikringstiltak i form av gjerder, stolper, beskjæringer og andre inngripende tiltak. Dette vil ikke passe inn i dette sub-urbane miljøet.
- Golfbanen representerer et fritidstilbud til personer i alle aldre og er med sine mer enn 1100 aktive medlemmer den største idrettsforeningen isolert for enkeltidrett i Åsane.
- Golfbanen tjener som en grønn lunge, rekreasjonsområde og turområde, samt arena for ski og aking om vinteren.

Bekymret for at mange mister sine eiendommer og at mange vil sitte igjen med sterkt forringede eiendommer.

Kritisk til vurderingene gjort i tilleggsutredningen og anbefalingen av alternativ:

- Spesielt kritisk til at «bymiljø, nærmiljø og friluftsliv» vurderes å ha «liten konfliktgrad». Kommenterer at det anbefalte alternativet vil være direkte skadelig for bomiljøet.
- Kritisk til at kostnader er vektet tungt. Viser til at traséalternativet vil gi økt kjøretid og trafikkrisiko.
- Kritisk til at området med golfbanen vurderes å ha middels verdi for friluftsliv, og at den beskrives å ha *begrenset* allmenn bruk sett i lys av golfklubbens store medlemsmasse og utstrakte bruk (se kommentar over), og mener golfbanen faktisk har allmenn benyttelse.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass i området.

Sammenligner fjerning av hull 8 og 9 med saken på Møhlenpris der et hjørne av fotballbanen ble skåret av og gjorde fotballspill umulig.

Kommenterer at reisetiden til Åsane allerede er for stor.

Kritisk til prosessen rundt tilleggsutredningen: beboere er blitt kalt inn til møter én og én med svært korte frister.

Bekymret for lokalsamfunnet og frykter at feilen som er gjort i Åsane med motorvei, spagettikryss og kjøpesentre nå gjenntas i Ervik.

Irene Grahl-Madsen (på vegne av Unn Gjersvik)

Adresse Unn Gjersvik: Ervikveien 55

Ønsker at alternativet fra vedtaket i april 2016 – tunnelalternativet – blir gjeldende.

Bekymret for nærområdet ved at hus, nærbutikk og post forsvinner. Bekymret for at sideveier må legges om. Bekymret for trafiksikkerhet og trygghet på barnas skolevei.

Christine Elvik-Lampe

Adresse: Blådalen 7, 5106 Øvre Ervik

Ønsker at Bybanen bygges i tunnel.

Sverre Seime

Adresse: Storbotn 3, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke Bybanen i dagen mellom Ervik og Griggastemma.

Bekymret for bomiljø og trafikksikkerhet på barnas skolevei.

Bekymret for at Bybanen vil ligge tett opptil Åstveit Sjukeheim og være sjenerende for sykehjemmets mange demente beboere.

Bekymret for at utfylling i Griggastemma vil redusere den rekreative funksjonen dette oppdemmede vannet nå har.

Ønsker at holdeplass ved Tertneskrysset ligger nærmere Tertnes. Peker på at det er en vesentlig gangavstand mellom holdeplassalternativene.

Ønsker at farten gjennom området bør holdes lavt, og kommenterer at et tunnelalternativ vil gi høyere hastighet for Bybanen.

Hanne Lilletvedt

Adresse: Rollandsvegen 1, 5115 Ulset

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker at de mange merknadene og det lokale engasjementet blir hørt.

Bekymret for nærmiljø. Bekymret for hva som vil bli igjen av nærområdet. Frykter at hele lokalmiljøet vil fjernes og at det kun blir en isolert skole, sykkelvei og en bybanetrasé uten holdeplass igjen. Øvre Ervik består i dag av en bilbutikk, en matbutikk, en frisør, en skole og en golfbane. Forslaget vil ha svært store negative virkninger på dette lokalmiljøet.

Kritisk til vurderinger gjort i tilleggsutredningen knyttet til tema «kostnader, miljø og samfunn». Det anbefalte alternativet vurderes til «det er ikke avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø eller samfunn». Kommenterer at alternativet vil ha svært store negative konsekvenser.

Rune Daae

Adresse: Austbråttbanen 23, 4306 Sandnes

Kommenterer at han er oppvokst i Ervik.

Ønsker ikke banen i Ervik.

Kritisk til flere av vurderingene gjort for anbefalt løsning i tilleggsutredningen.

- Kritisk til at kostnader tilsynelatende veier tungt
- Bekymret for nærmiljøet og hva som vil bli igjen av lokalmiljøet

Bekymret for at golfbanen må legges ned hvis man fjerner to hull. Peker på at dette vil være negativt for kultur, miljø og helseeffekter.

Kommenterer at tunnelmassene kan brukes til utfylling på for eksempel Dokken, Laksevåg m.m. og slik være en ressurs med positiv virkning.

Peker på at landskapet i Ervik er trangt og at det ikke er plass til både bebyggelse, bybane, motorvei, lokalvei, sykkelvei og fortau. Ønsker derfor at Bybanen går i tunnel for å kunne opprettholde et bomiljø, evt at (ett av) motorvegsløpene legges i tunnel og Bybanetraséen går i dagens E39-trasé.

Torhild Larsen

Adresse: Ervikveien 39

Ønsker ikke banen i Ervikveien.

Bekymret for trafikksikkerhet, spesielt for elevene ved Kalvatræet skole som vil få et farlig krysningspunkt.

Kommenterer at boligområdet vil bli sterkt forringet. Ønsker at dette hensyntas.

Trygve Skaar

Adresse: 82 Dunbar Palm Beach, Florida (USA)

Kommenterer at han er oppvokst på Nedre Åstveit, og ofte besøker området.

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for nærmiljøet.

Ingebjørg og Bjørn Lilletvedt

Adresse: Ervikveien 77, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker banen i tunnel fra Selvikveien til Griggastemma.

Bekymret for at alternativet vil medføre flere negative konsekvenser

- Arealinngrep: Betydelige inngrep som legger beslag på store arealer i nærområdet.
- Trafikksikkerhet: banen vil holde høy hastighet gjennom et område med mange krysningspunkt. Mange gående vil krysse banetraséen, spesielt sikkerhetsrisiko for barn.
- Boliger og servicetilbud må rives og forsvinner
- Golfbanen står i fare for å legges ned
- Omkjøringsveg: Bekymret for trafikkaos og store problemer når Ervikveien er omkjøringsvei ved stengt E39.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass i området, med de fordelene en holdeplass kunne medført.

Kritisk til vurderinger gjort i tilleggsutredningen. Kommenterer at vurderinger for dagalternativet er svært betenkelig og ofte misvisende

- Kostander veier tilsynelatende svært tungt
- Kritisk til at trafikksikkerhet, spesielt for kryssende barn, ikke er problematisert tilstrekkelig for dagalternativet.
- Anleggsperioden vil være problematisk for dagalternativet mtp. trafikkavvikling i anleggsfasen, trafikkomlegging, ekspropriering m.m. Ønsker at dette vurderes nærmere og peker på at anleggsperioden for tunnelalternativet er problematisert.
- Masseuttak tunnel: Massene kan brukes lokalt til utfylling inkl. holdeplass øst for Griggastemma. Kostnader ved transport og massedeponering blir marginale.
- Sterkt uenig i vurdering om at «...lokal miljøet ved Åstveit styrkes.» Peker på at dette også står i sterk motsetning til vurderingen om at Bybanen skaper «fare for barrierevirkning».
- Naturmangfold: Naturmangfoldet på østsiden av Griggastemma har liten verdi. Området inneholder ingen særmerkede arter eller biotoper, det er sterkt beskåret og allerede ødelagt som rekreasjons- og friluftsområde med trafikk på alle kanter.
- Kritisk til vurdering angående kryssing av Ervikveien. Peker på at tilleggsutredningen beskriver kryssing som «komplisert og fordyrende» og at tilleggsutredningen anbefaler kryssing lengre syd. Stiller seg spørrende til vurderingen og peker på at Griggastemma ligger på kote 59 og Tertneskrysset på 76, i tillegg til at Griggastemma kan tappes, og at dette burde være tilstrekkelig høydeforskjell for et tunnelinnslag.
- Kritisk til vurdering om at daglinjen gir en bedre reiseopplevelse for de reisende, all den tid alternativer gir lengre kjøretid på det som beskrives som en transportetappe.

Foreslår at holdeplassen kan plasseres sørøst for Griggastemma. Da kan tunnelmassene brukes til utfylling lokalt, holdeplassen ligger nærmere bebyggelsen på Glaskaråsen og holdeplassen blir ikke liggende «bortgjemt» slik det nordre holdeplass-alternativet beskrives. Foreslår at banen kan gå på fylling på nordsiden av Griggastemma og gå inn i tunnel under Tertneskrysset.

Kritisk til prosess og saksbehandlingspraksis

- Ble ikke informert av kommunen, fikk kun meldingen fra naboer. Dette på tross av at de er direkte berørt.

- Peker på at kun huseiere som står i fare for å få huset revet er innkalt til møter, og at andre beboere ikke er blitt gjort oppmerksom på planene.
- Kort høringsfrist

Siri Larsen

Adresse: Ervikveien 33, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen langs Ervikveien. Ønsker at Bybanen skal gå i tunnel fra Selvikvegen til Griggastemma.

Peker på utfylling og fremføring av Bybanen på østsiden av Griggastemma i liten grad vil påvirke natur og friluftsverdier i området.

Bekymret for at flere hus blir revet. Bekymret for at nærbutikk og post forsvinner.

Bekymret for trafiksikkerhet langs skoleveien til Kalvatræet skole.

Berit Johnsen og Lilian Johnsen

Adresse Berit Johnsen: Glaskaret 14, 5106 Øvre Ervik

Adresse Lillian Johnsen: Glaskaret 14, 5106 Øvre Ervik / Rasta 13, 2232 Tobøl

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for konsekvenser

- Rekreasjonsområde og uteområde med golfbanen forringes. Vinterstid brukes golfbanen til ski- og akeaktiviteter av beboere i alle aldre. Peker på at golfbanen er en av landets eldste og har over 1100 spillere.
- Nærmiljøet:
  - Hus må rives
  - Natur- og kulturområder forringes og ødelegges
  - Nærbutikken med post-i-butikk må legges ned. Viser til at denne er et viktig og kjært tilbud i nærmiljøet, samt et viktig samlingssted for nesten alle aldersgrupper.
  - Garasjen (tidligere Åsane Automobillag) må rives, denne har vært en sentral del av Ervik i over 80 år og er en viktig del av identiteten.
- Trafiksikkerhet
  - Mange krysningspunkt
  - Barnas skolevei
  - Omkjøringsvei ved stengt E39

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass i området. Bekymret for at busstilbudet blir dårligere i området som igjen vil gi økt bruk av privatbil. Peker på at mange eldre i området ikke kan bruke sykkel.

Frykter at historien gjentar seg fra da motorveien ble anlagt tross lokal motstand og at det også da var kort frist. Peker også på det er gjort lite vedlikehold på støymuren som har sunket flere meter, og at lekeplassen som ble fjernet da motorvegen kom og som lovet erstattet på en ny tomt, aldri ble erstattet.

Kritisk til vurderinger gjort i tilleggsutredningen

- Uenig i vurderingene av nærmiljø og friluftsliv/by- og bygdeliv, som vurderes til middels positiv. Kommenterer at dette tvert imot vil ha negativ konsekvens.
- Kritisk til at kostnadene tilsynelatende veier tungt, og at kostnadsberegningene er unntatt offentligheten.
- Stiller seg spørrende til at det er så viktig at Bybanen skal være synlig og integrert i området, spesielt når dette går utover det etablerte nærmiljøet.
- Mener at vurderinger rundt trafiksikkerhet for dagalternativet med mange krysningspunkt ikke er tilstrekkelig vurdert.
- Forholdene ved omkjøringsvei i Ervikveien ved stengt E39 er ikke vurdert.

Kritisk til prosess

- Kort frist
- Kritisk til at kostnadsberegningene er unntatt offentligheten.
- Kun et fåtall er blitt invitert til møte
- Peker på at alle som bor eller jobber på og ved strekningen blir berørt. Skulle ønske det var invitert til et allmøte (via stream) slik at alle kunne fått informasjon.

Berit Vik

Adresse: Amalie Skrams vei 33, 5036 Bergen

Kommenterer at hun benytter området i Ervik mye. Har vært medlem av golfklubben i 30 år.

Stiller seg bak «*innlegg i Bergens Tidende torsdag*» [kommentar fagetaten: trolig snakk om saken «Naboprotester mot ny trasé for Bybanen til Åsane: – Dagløsning i stedet for tunnel vil ødelegge bomiljø», Bergens Tidende torsdag 24. september]

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for golfbanen. Kommenterer at golf er en helsebringende hobby med et fantastisk miljø og medlemmer i alle aldre og fra alle bydeler.

Heine Jostein Daae

Adresse: Ervikveien 61 postboks 157, 5876 Bergen

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for bymiljøet og at post og butikk vil forsvinne.

Bekymret for at golfbanen må legge ned hvis hull 8 og 9 forsvinner, og at dette vil ha en negativ effekt på personer i alle aldre. Denne negative konsekvensen er vanskelig å kalkulere.

Uenig i vurdering i tilleggsutredning rundt at Bybanen skal være en synlig og integrert del av bymiljøet, siden bymiljøet vil forsvinne når så mange bygninger må rives.

Foreslår at tunnelmassene brukes til prosjekter andre steder i kommunen, og slik er en ressurs og ikke en ulempe.

Ønsker at banen skal gå i tunnel, evt at (deler av) motorvegen kan legges i tunnel for å frigjøre areal til Bybanen og sykkel.

Svein Oliver Vedå

Adresse: Øvre Våganeset 11, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass i området.

Kritisk til at kostnader tilsynelatende er vektet tungt sammenlignet med konsekvenser for nærmiljøet.

Sveinung Turøy

Adresse: Storbotn 23b, 6106 Volda

Kommenterer at det er synd at golfbanen ødelegges. Peker på at denne er Norges tredje eldste bane og et kulturminne.

Per Øyvind Kallekleiv

Adresse: Storevarden 24, 5114 Tertnes

Ønsker at bybanetraséen går på østsiden av Griggastemma, da dette er det alternativet som gir minst negative konsekvenser for de som jobber og bor i området.

Christine Simonsen

Adresse: Blådalen 21, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for trafiksikkerhet ved at banen vil holde høy fart gjennom et område med mange avkjørsler og kryssende trafikk av både biler og fotgjengere. Kommenterer at det er daglig høy aktivitet fra beboerne i området.

Mike Lauritsen

Adresse: Glasskaråsen 24, 5106 Øvre Ervik

Ønsker banen i tunnel. Ønsker at beboernes innspill tas til følge.

Bekymret for at dagalternativet vil ødelegge for lokalmiljøet. Uenig i vurderingen i tilleggsutredningen.

- Trafiksikkerhet for skolebarn som må krysse et 20-25 meter bredt tverrsnitt.
- Eiendommer blir ødelagt
- Nærbutikk forsvinner
- Golfbanen mister areal

Irmelin Fimreite

Adresse: Kalvatræet 22, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for (barnas) trafiksikkerhet, nærmiljøet og fremkommelighet med bil for beboere i området.

Arild Gravdal

Adresse: Åstveitveien 22, 5106 Øvre Ervik

Ønsker banen i tunnel på strekningen Selvik-Tertneskrysset.

- Bekymret for trafiksikkerhet på barnas skolevei og for kollisjoner mellom Bybanen og gående/syklende/bilister.
- Kommenterer at dette også vil gi større utbyggingspotensiale i Ervik

Ønsker at golfbanen bevares. Peker på at denne er mer brukt enn skogen øst for Griggastemma.

Foreslår en bybaneholdeplass i nordøstlige del av Griggastemma med god forbindelse mot Ervikveien i vest for å sikre kort avstand til Åstveit skole og Tertnes videregående skole.

- Peker på at denne passasjen kan utformes som en attraktiv strandlinje med badeplass, fiskeplass og parkområde.
- Bybanestopp i nordøst vil også gagne beboere i Buskedalsreset

Gry E. Parker

Adresse: Øvre Våganeset 9, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervikveien.

Bekymret for lokalsamfunnet, bomiljø, grønne lunger, trafiksikkerhet, fysiske barrierer, golfbanen,

- Ødeleggende for bomiljø: Tap av nærbutikk, post og frisør.
- Grønne lunger: En av få grønne lunger i bynære strøk.
- Trafikksikkerhet: Kommenterer at trafikksikkerheten ikke vil være akseptabel. Viser til at dette er en transport etappe, og at banen vil holde høy fart gjennom et boligområde med mange avkjørsler/utkjørsler og mange kryssende, både biler og fotgjengere.
- Fysiske barrierer: bekymret for den dårlige trafikksikkerheten vil kreve sikringstiltak i form av gjerder, stolper, beskjæringer og andre inngripende tiltak. Dette vil ikke passe inn i dette sub-urbane miljøet.
- Golfbanen representerer et fritidstilbud til personer i alle aldre og er med sine mer enn 1100 aktive medlemmer den største idrettsforeningen isolert for enkeltidrett i Åsane.
- Golfbanen tjener som en grønn lunge, rekreasjonsområde og turområde, samt arena for ski og aking om vinteren.

Bekymret for at mange mister sine eiendommer og at mange vil sitte igjen med sterkt forringede eiendommer.

Kritisk til vurderingene gjort i tilleggsutredningen og anbefalingen av alternativ:

- Spesielt kritisk til at «bymiljø, nærmiljø og friluftsliv» vurderes å ha «liten konfliktgrad». Kommenterer at det anbefalte alternativet vil være direkte skadelig for bomiljøet.
- Kritisk til at kostnader er vektet tungt. Viser til at traséalternativet vil gi økt kjøretid og trafikkrisiko.
- Kritisk til at området med golfbanen vurderes å ha middels verdi for friluftsliv, og at den beskrives å ha *begrenset* allmenn bruk sett i lys av golfklubbens store medlemsmasse og utstrakte bruk (se kommentar over), og mener golfbanen faktisk har allmenn benyttelse.

Viser til saken på Møhlenpris der et hjørne av fotballbanen ble skåret av og gjorde fotballspill umulig.

Kommenterer at reisetiden til Åsane allerede er for stor.

Kritisk til prosessen rundt tilleggsutredningen: beboere er blitt kalt inn til møter én og én med svært korte frister.

Bekymret for lokalsamfunnet og frykter at feilen som er gjort i Åsane med motorvei, spagettikryss og kjøpesentre nå gjentas i Ervik.

Andreas Høiland

Adresse: Glasskaråsen 10, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik

Bekymret for negative konsekvenser for lokalmiljøet og grøntområder

- Bybanen passer ikke inn i et ellers rolig, grønt og urørt område
- Per i dag har det vært lite utbygging i området og dagens kvaliteter i lokalmiljøet har merverdi for Bergen og Åsane og bør vernes om.
- Peker på at disse verdiene har en stor verdi for byen og for miljøet

Kritisk til vurderinger gjort i tilleggsutredningen

- Uenig i at en bybane gjennom Ervikveien vil knytte området mer sammen

Ønsker at beslutningstakere kommer på befaring, vurderer verdien slike områder har for byen og snakker med lokalbefolkningen.

Martin Fosse

Adresse: Stallkleiven 14, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i Ervik. Ønsker at det lokale engasjementet tas til følge og at Bybanen bygges i tunnel på strekningen Selvik-Tertneskrysset.

Bekymret for nærmiljøet og trafikksikkerhet

- Peker på at området allerede er belastet nok med dagens motorveg-infrastruktur
- Bekymret for at spesielt barn skal krysse et bredt tverrsnitt der både Bybanen og bilveg holder en høy hastighet

Frode Bastiansen

Adresse: Bjørnsløypet 24a, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker banen i tunnel.

Kritisk til at Bybanen skal ha negative konsekvenser her siden dette er en transportetappe uten holdeplass (og dermed ikke bedre kollektivtilbud) i området.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredning som handler om utbygging og byggesoner.

- Peker på at områdene avsatt til øvrig byggesone og ytre fortettingssone ble slik på grunn av at det lå til grunn en holdeplass på østsiden av Griggastemma.
- Områder langs traséen i Ervikveien er ikke byggesone siden Bybanen her skulle gå i tunnel.
- En holdeplass på vestsiden av Griggastemma gjør at byggesonene må revurderes.

Ønsker at dersom Bybanen legges i dagen og på vestsiden om Griggastemma, bygges det også en holdeplass i området som kan betjene golfbanen, Kalvatræet skole og Åstveit sykehjem. Foreslår at holdeplass ved Griggastemma flyttes lengre nord som konsekvens.

Sigrun Johanne Ervik

Adresse: Rollandslia 219, 5115 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik. Ønsker banen i tunnel.

Bekymret for lokalsamfunnet.

Kritisk til at kostnader tilsynelatende veier tyngre enn de negative konsekvensene for lokalsamfunnet.

Fredrik Gjøen

Adresse: Naustvegen 15, 5136 Mjølkeråen

Kommenterer at han er golfspiller på Bergen golfklubb-

Bekymret for golfbanen.

- Peker på at golfbanen er Norges tredje eldste med mye historie og et attraktivt samlingspunkt for alle aldersgrupper hele året.
- Viser til at golf er en populær sport med økende medlemstall over hele landet.
- Alternative golfbaner ligger langt unna, må enten reise til Meland eller Fana.

Også bekymret for konsekvenser for beboerne i området.

Ingrid Grønås

Adresse: Nedre Åstveit 20, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for barnas trafiksikkerhet på veg til Kalvatræet skole og Tertnes skole fra Åstveit.

Bekymret for golfklubben.

Ønsker banen i tunnel.

Jan Johannesen

Adresse: Stallkleiva 16, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for natur, turområder, trafiksikkerhet og forhold for barn, boligeiere som må flytte og tap av arbeidsplasser og butikk.

Line Christin Birkeli

Adresse: Selvikveien 55, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen gjennom Ervik.

Bekymret for natur, trafiksikkerhet og forhold for barn.

Ønsker tunnel.

Astrid Nysæter

Adresse: Glasskaret 45, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for bomiljø.

Ønsker å legge motorveien i tunnel og legge Bybane og sykkeltrasé i motorveien. Ønsker stopp ved butikken eller golfbanen.

Jeanette Åstveit Rauboti

Adresse: Kampestadveien 21, 3611 Kongsberg

Ønsker ikke bane til Åsane. Bekymret for natur, trafiksikkerheten, og kostnader.

Charlotte Tellevik

Adresse: Selvikveien 55, 5106 Øvre Ervik

Ønsker holdeplass i Ervik

Øystein Inngof Rolland

Adresse: Saudalskleivane 8, 5136 Mjølkeråen

Ønsker ikke konsekvensene for bomiljøet med innløsning av hus.

Jørund Sundal

Adresse: Tertnesveien 5, 5113 Tertnes

Verge for grunneier Sigrun Sundal.

Bekymret for økt trafikk. Ønsker Bybanen i tunnel.

Ønsker tydeligere tegninger for tunelinnslag ved Tertneskrysset.

Anne Åstveit

Adresse: Bekkjarvikveien 9, 5114 Tertnes

Ønsker ikke banen via Øvre Ervik. Bekymret for nærmiljø, skolevei, næringsliv og golfbanen og grøntområder.

Astrid Sissel Daae

Adresse: Amalie Skramsvei 31, 5036 Bergen

Ønsker Bybanen i tunell. Bekymret for boliger, næring, fritidsområder og trafiksikkerhet.

Brita Klyve

Adresse: Storevarden 24, 5114 Tertnes

Ønsker Bybanen i tunnel, evt. å legge motorveien i tunnel og bane på dagens motorvei.

David Kallekleiv

Adresse: Storevarden 24, 5114 Tertnes

Ønsker Bybanen i tunnel. Bekymret for Ervik.

Mina Kallekleiv

Adresse: Storevarden 24, 5114 Tertnes

Ønsker Bybanen i tunnel. Bekymret for trafiksikkerhet og beboere i Ervik.

Katrine Toftevåg

Adresse: Selvikveien 91, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke trasé i dagen. Bekymret for turmuligheter, trafiksikkerhet, skolevei og natur.

Erik Jacobsen

Adresse: Ervikveien 63B – 5106 Øvre Ervik

Ønsker bane i tunnel.

Er bekymret for bomiljø, golfbanen, butikk og næring, trafiksikkerhet, konsekvenser i anleggsperioden.

- Ønsker ikke byutvikling i området, men at eksisterende kvaliteter ivaretas.
- Ønsker at man jobber med det visuelle inntrykket.
- Mener at løsningen blir mer sårbar når lokalvei, som beredskapsvei, sykkelvei og bane ligger i samme trasé. Ser positivt på bedre sykkeltilrettelegging, men er spørrende til omfanget av tilrettelegging.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen og bekymret for konsekvenser.

- Er kritisk til vurdering av miljø og samfunn i KU. Mener at ulempene for lokalmiljø ikke er vektlagt i tilstrekkelig grad.
- Mener at Bybanen deler området splitte opp området fremfor å binne det sammen.
- Mener at utredningen er tendensiøs og ensidig støttende for dagtrasealternativet.
- Ønsker å bevare løse fra bruket Øvre Ervik.
- Mener at reiseopplevelse og reduserte kostnader for dagalternativet må sees opp mot bomiljø.
- Mener at det er bedre tilgjengelighet og kortere gangtid fra holdeplass til Tertnes med skole og idrettsanlegg fra holdeplass på nordøstsiden av Griggastemma i stedet for holdeplass på sydvestsiden av vannet.
- Mener at hastigheten vil ha kortere kjøretid i tunnel.

Kritisk til prosess

- Er kritisk til at de ikke har fått informasjon og at de ikke blir omtalt som direkte berørt.
- Opplever at tilleggsutredning ikke er tilstrekkelig varslet og at frist for merknader var for kort. Opplever å bli oversett.

Får banetrasé inn på tomt med økt luftforurensing, støy og tap av utsikt og salgsværdi. Ønsker støytiltak og økonomisk kompensasjon.

Knut Leirevaag

Adresse: Bråtet 248, 5154 Bønes

Ønsker å ivareta golfbanen

Janne Toftevåg

Adresse: Myrdalskogen 261e, 5117 Ulset

Ønsker ikke konsekvensene for natursti og eiendommer.

Kim Thomassen

Adresse: Blådalen 3, 5106 Øvre Ervik

Ønsker Bybanen i tunell med stopp ved Storbotn Næringspark med neste stopp Åsane terminal.

Bekymret for innløsning av eiendommer, støy, kostnader, forurensing og naturinngrep og konsekvenser for bruk av Griggastemma som bade og fiskeplass og trafiksikkerhet ved kryssing av banen og i anleggsperiode.

Anne Mette Eikås og Tor Rune Pettersen

Adresse: Ervikveien 68, Øvre Ervik

Ønsker banen i tunnel. Bekymret for nærmiljø.

Viser til at lekeplass som var skulle etableres etter anlegging av motorveien ble til industriområde. Mener støyvegg i Ervik har sunket 3m.

Er negativ til rivning av butikk og annen næring i området.

Er bekymret for golfbanen som brukes som friområde.

Er bekymret for trafiksikkerheten, blant annet for barn på skolevei ved kryssing av banen.

Er kritisk til at reiseopplevelse og kostnader kan forsvare inngrep i bomiljø.

Er bekymret for at busstopp forsvinner.

Marit Handegård Viste, m.fl.

Adresse: Ervikveien 115

Ønsker Bybanen i tunell eller ingen bane.

Ønsker ikke at eiendom skal bli innløst.

- Ønsker Bybanen i tunnel på grunn av at færre eiendommer blir berørt.
- Viser også til at det er behov for å innløse eiendom ved Bybanen i tunnel. Etterlyser dialog med eiere om løsning for syklende.

- Mener at dagens løsning for syklende er grei.
- Ønsker å legge elven ved mellom Griggastemma og Sjuastemma i kulvert og sykkelveien oppå for å unngå innløsning av eiendommer.

Kritisk til anbefalt løsning

- Er bekymret for trafiksikkerheten med Bybanen i dagen. Mener at det blir dårligere trafiksikkerhet ved kryssing av et bredt tverrsnitt med Bybane, vei, sykkelvei og fortau.
- Ønsker å beholde kvalitetene i nærmiljøet med boliger, golfbane, rekreasjonsområder, butikk med post, næringsvirksomhet og naturverdier.
- Mener at det er 35-40 arbeidsplasser 40 beboere og som må flytte, og at mange av disse må flytte bort fra nærmiljøet på grunn av mangel på erstatningsboliger.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredning

- Mener at økt risiko for brann i tunnel ikke er et vesentlig argument for å legge Bybanen i dagen.
- Kritisk til vurdering av at åpnere område med bedre siktlinjer kan forsvare innløsning av eiendommer.
- Kritisk til vurdering av at tiltaket binder sammen området bedre enn i dag.
- Reagerer negativt på vurderingen om at det ikke er ikke er avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø eller samfunn.
- Kritisk til at sparte kostnader kan forsvare tap av bomiljø og arbeidsplasser. Mener at kostnadsbesparelsen ikke veier opp for ulempene og er tvilende til besparelsen.

Keldis Akselsen og Bjørn Haukeland

Bekymret for at en bybane tvers gjennom boligområdet vil skap fysiske barrierer og hindre fremkommelighet både for bil- og persontrafikk.

Ber om at beboere langs bybanetraseen blir innkalt til informasjonsmøte på link linje med dem som har fått merket husene sine rødt. Viser til et stort informasjonsbehov og flere spørsmål de ønsker svar på.

Odd Egil Ellingsen

Adresse: Ervikveien 109

Ønsker tunneltrase.

Mener at den økonomiske besparelsen ikke kan forsvare inngrep i natur, friluftsområder og eiendommer.

Ønsker mer informasjon om hvordan alternativet påvirker eiendommen.

Turid Kristiansen

Adresse: Åstveittunet 21, 5106 Øvre Ervik.

Ønsker ikke bybanen langs Ervikveien. Mener det er trangt og at løsningen blir et problem for mange beboere og er bekymret for anleggsperioden.

Arild Nydegger Øvre Eide

Adresse: Øvre-Eide gård

Ønsker tunnelalternativet. Mener at tunnelalternativet kan bygges uten konsekvenser bortsett fra ved tunnelmunningene.

Mener lokalmiljøet ikke vil ha nytt av linjen uten holdeplass i Ervik.

Mener at vurderingen av at daglinjen ikke vil medføre vesentlige virkninger for miljø og samfunn er gal.

Etterlyser dokumentasjon på kostnadsbesparelser og om disse inkluderer utgifter til innløsning av boliger og omlegging av trafikk, skolevei, støy og forurensing.

Torleif Storaas

Adresse: Ervikveien 89, 5106 Øvre Ervik

Ønsker tunnelalternativet. Kommenterer at en samlet lokalbefolkning ønsker at banen skal gå i tunnel.

- Tunnel vil gi den raskeste og mest forutsigbare reisen ettersom banen må holde lav fart ved kryssing av avkjørsler og gangkryssinger.
- Tunnel har best trafikkikkerhet ved at det er mange elementer å forholde seg til ved kryssing.
- Et bredt gatetverrsnitt er negativt for landskapsbildet.
- Holdeplassalternativet ved Tertneskrysset gir bedre tilgjengelighet til skolene og idrettsanlegg på Tertnes og bedre overgangsmulighet til buss.
- Det er store eiendomsinngrep
- Unødig konsekvens for friluftsliv, natur, biologisk mangfold eller kulturminner, sett opp mot tunnelalternativet. Peker på økologisk korridor som går fra Åstveitskogen, via området ved Sjurastemma, opp i Glaskaråsen, og videre til byfjellene i øst.
- Mener at endring av bekkeløp er negativt for flom og naturmangfold og at man bør la eksisterende vannveier ligge.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Tilleggsutredningen til Norconsult/Asplan-Viak inneholder flere feil, og bærer preg av liten kjennskap til lokale forhold. Mener at konklusjonen til rapporten ikke er rimelig ut fra grunnlaget den bygger på.
- Savner underbygging av argumentasjon, informasjon om kostnader, reisetid for de to alternativene, og vektning av ulike hensyn, blant annet mtp. naturverdier. Peker på at vurderingen for tunnelalternativet er endret fra KU 2013. Middels til stor positiv konsekvens har gått til ubetydelig virkning.
- Mener det er urimelig å forvente byutvikling ved Griggastemma.
- Mener at det er en urimelig vurdering at dagalternativet har ubetydelig/liten virkning for landskapsbildet.
- Mener at vurderingen av at holdeplassen ved Tertneskrysset som en belastning for naturen, fremstår som en urimelig vektning av konsekvenser.
- Gjennomføring av anleggsperioden vil føre med seg store og dyre problemer, gitt at man velger dagalternativet og mener at det ikke kan stemme at tunnelalternativet vil ha større utfordringer.

Etterlyser informasjon om kostnadene. Mener at man bør velge tunnel selv om det er dyrere.

Ønsker å la Bybanen og sykkelveien følge dagens motorveitrasé og legge motorveien i tunnel.

Evy Kleiveland og Torunn Ervik

Adresse: Ervikveien 59 og Ervikveien 63B

Mener at de burde vært informert om løsningen fra Ervik til Tertnes på et tidligere tidspunkt. Mener det er urimelig at de skal avstå eiendom og at tunnelalternativet ville ha mindre konsekvenser for eiendommene. Mener at verdien på eiendommene vil synke i påvente av innløsning og at det vil være vanskelig å drive disse i perioden.

Bekymret for konsekvensene ved anbefalt løsning

- Mener løsningen vil være negativ for lokalsamfunnet, fugleliv og golfbanen.
- Er negativ til arealbruken og at traséen blir en barriere.
- Er bekymret for trafikkikkerheten.
- Mener alternativet er til liten fordel for området ettersom det ikke kommer holdeplass.
- Negativ til bredden på tverrsnittet og at de mister lokale tjenester og næring.
- Bane på vestsiden av Griggastemma vil være like negativ for naturmangfold, nærmiljø og friluftsliv som bane på østsiden.
- Mener at denne løsningen krever enda mer utfylling av stemma enn løsningen på østsiden og behov for flomsikring.

- Mener at holdeplass på nordøstsiden av Griggastemma kan gjøres synlig.
- Mener det er ulogisk at man ikke tok hensyn til støy og støv for beboerne ved anlegging av motorveien, men at dette er et argument i vurderingen av holdeplass.
- Mener at holdeplassen kan ligge på sydøstsiden av vannet også med et tunnelalternativ.
- Mener at Øvre Ervik ikke er en by, men et lite tettsted eller en bygd.
- Mener at det blir dårlig trafikkssikkerhet ved kryssing av banen.
- Er spørrende til sikkerheten ved å legge en beredkapsvei mellom bane og sykkelvei.
- Er spørrende til argumentasjon om brannrisiko i tunnel, sett opp mot andre tunneler.
- Mener at dagalternativet vil ha problemer og kostnader ved trafikk i anleggsperioden og at kostnadene vil bli lik tunnel om man tar med kostnader til innløsning av eiendommer. V
- iser til at golfbanen brukes til rekreasjon.
- Peker på dårlige grunnforhold i bunn av Sjurastemma.
- Er negativ til at våtmark i Sjurastemma vil bli ødelagt.

Etterlyser mer informasjon til beboere i området.

Etterlyser informasjon om kostnadene.

Etterlyser informasjon om hva total bredde for veien med bane og sidearealer.

Ønsker tunnel, eller at man lar vær å bygge. Ønsker bane og sykkeltrasé i dagens motorveg og motorvegen i ny tunnel.

Vigdis Meyer

Adresse: Nedre Åstveit 24b, 5106 Øvre Ervik

Er bekymret for nærmiljøet. Er negativ til innløsning av eiendommer, arealbruk. Er negativ til inngrep i golfbanen og bekymret for videre drift. Mener at det er negative konsekvenser for vannveiene. Viser til historien for vannsystemet, og er bekymret for konsekvenser for kulturminner.

Mener at området fikk store konsekvenser ved anlegging av motorveien og at de ikke ønsker ytterligere konsekvenser.

Mener at ulempene ikke kan veies opp av besparte kostnader.

Homayon Asadi

Adresse: Ervikveien 31A, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke Bybanen i Ervikveien. Er bekymret for butikk og post, golfbanen som turområde. Mener at skoleveien blir dårligere. Er negativ til at det ikke kommer holdeplass i området.

Vivian Meyer Valvatne

Adresse: Nedre Åstveit 29, 5106 Øvre Ervik

Er bekymret for konsekvenser for lokalmiljøet. Ber om at man lytter til lokalbefolkningen, tenker miljø, langsiktig og bærekraftig, og at banen legges i tunnel.

Mener at tunnel vil gi hurtigere transport, som ikke vil skade sårbar natur, som vil verne om viktige rekreasjonsmuligheter og som er mer trafiksikkert.

Svein Genberg

Adresse: Nøttveitlia 41, 5238 Rådal

Er tidligere elev ved Kalvatræet skole.

Ønsker ikke konsekvenser for lokalmiljø og golfbanen.

Guro Totland Hovden

Adresse: Glasskaret 12, 5106 Øvre Ervik

Ønsker tunnelloøsningen.

Har brukt store ressurser på å kjøpe og rehabilitere barndomshjemmet, som ligger tett på motorveien. Har håp om at en bybane i nærheten ville føre til mindre trafikk langs denne på sikt.

Er bekymret for lokalmiljøet, kulturhistorie, og trafiksikkerhet ved kryssing av veien.

Dersom banen ligger i dagen ønsker hun holdeplass ved Joker Ervik, og ved Åstveitveien, i tillegg til Blådalen.

Om tunnelalternativet ikke er mulig ønsker hun å få motorveien i ny tunnel fra Eidsvåg til Tertneskrysset eller lengre ut i Åsane, og bruke nåværende motorvei til gang og sykkelsti, samt bybanetrasé.

Karoline Hamnes

Adresse: Gamlehaugvegen 41, 5230 Paradis

Skriver at *Uten bybanestopp på strekningen er det kun negativt med bybanetrase i dagen. Den fjerner det lille av grøntareal som er igjen i Åsane. Ønsker banen i tunell.*

Mener at dagløsningen tilfører området mer trafikk på bekostning av blågrønn infrastruktur. *Området er allerede i dag sterkt preget av E39 som går tvers igjennom Ervik. En bybanetrase vil være med på å forsterke denne barrieren.*

Per Arne Nonås

Adresse: Våganeset 54, 5106 Øvre Ervik

Mener trafiksikkerheten i området er dårlig og blir dårligere med Bybane i dagen. Er positiv til bane i tunell. Er opptatt av at golfbanen som er et viktig rekreasjonsområde for voksne og barn ikke blir ødelagt.

Lisbeth Vik

Adresse: Våganeset 54, 5106 Øvre Ervik

Er positiv til bane i tunell.

Mener trafiksikkerheten i området er dårlig og blir dårligere med Bybane i dagen. Er opptatt av at golfbanen som er et viktig rekreasjonsområde for voksne og barn ikke blir ødelagt.

Isabel Vik Steinset

Adresse: Våganeset 54, 5106 Øvre Ervik

Samme merknad som Lisbeth Vik (se over).

Tormod Gotteberg

Adresse: Våganeset 62, 5106 ØVRE ERVIK

Skriver at

1) Det fremstår uansvarlig å ødelegge en av de siste grønne lungene nært Bergen sentrum når man kan unngå dette ved å bygge en tunnel. Forsvinner golfbanen er det trolig første steg mot en storstilt

utbygging av boliger på bekostning av unike bynære friluftsområder. Det er nok asfalt og betong i Åsane. Området golfbanen/Åstveitskogen blir brukt hele året til rekreasjon.

2) Ved å legge bybanetrasé samt bred sykkelsti i tillegg til eksisterende tofeltsvei vil det utgjøre en forhøyet risiko for blant annet skolebarna på Kalvatræet skole.

3. For noen år siden valgte kommunen å høre på lokalbefolkningen da Kalvatræet skole ble bevart. Nåværende og ventede elevtall viser at det var en riktig og viktig beslutning. Vi vil igjen be kommunen om å høre på oss- og bevare det flotte lokalmiljøet vårt- som er viktig for så utrolig mange flere enn bare vi som bor her.

Natalie Hanevik

Adresse: Våganeset 68, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke Bybane i Ervikveien. Mener det vil ødelegge miljø, natur og trivsel

Gunn Eikaas m. fam.

Adresse: Ervikveien 54, 5106 Øvre Ervik
Familien har bodd i området siden 1892.

Ønsker ikke Bybanen i Ervikveien.

- Viser til verdier Griggastemma og Sjurastemma med grøntområder, dyreliv, konsekvenser ved utfylling i vann, bruk til skøyting og bading.
- Er negativ til innløsning av boliger.
- Er bekymret for trafiksikkerheten ved banen for nærliggende boliger og skolebarn som skal krysse banen.
- Er bekymret for golfbanen og bruken som friområde.

Ønsker tunnelalternativet og mener at det i liten grad påvirker natur- og friluftsverdier.

Ønsker at planene ble informert om tidligere.

Kari Eikås

Adresse: Ervikveien 58, 5106 Øvre Ervik

Samme merknad som Gunn Eikaas m.fam. (se over)

Svein Genberg

Adresse: Nøttveitlia, 5238 Rådal

Ønsker ikke bybane i Ervikveien. Ønsker tunellalternativet.

Elisabeth Håland

Adresse: Myrdalskogen 261e, 5117 Ulset

Ønsker ikke bybane i dagen mellom Selvik og Griggastemma pga støy, farlige situasjoner og estetikk.

Ønsker Bybanen i tunnel selv om den er dyrere. Mener det gir en raskere og sikrere bybane, samt at man slipper å ødelegge lokalmiljøet i Ervik.

Lauritz Aase Gravdal

Adresse: Myrdalskogen 261e, 5117 Ulset

Skriver: *Hvorfor må alltid pris gå foran fornuft? Det er ikke plass til bybane ved siden av veien gjennom Ervik. Vi vil gjerne beholde nærbutikken vår og golfbanen.*

Theodor Aase Gravdal

Adresse: Myrdalskogen 261e, 5117 ULSET

Skriver: *Jeg vil ikke ha bybane i skoleveien min. Er det ikke mye bedre for alle å ha bybanen i tunnel??*

Veronica Iversen

Adresse: Åstveitveien 10, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke Bybane i Ervikveien.

- Er bekymret for dyreliv og natur, grøntarealer, husdyr,
- Griggastemma som badeplass.
- Golfbanen som rekreasjonsområde.
- Er bekymret for beboere og næringsliv ved innløsning av eiendommer.
- Er bekymret for trafiksikkerhet for barn med bane i gaten.
- Bekymret for problemer med økt trafikk, støy og forurensning og ulemper for beboere i anleggsfasen.
- Mener de har et tilstrekkelig busstilbud i dag og at de ikke vil bruke banen i fremtiden.
- Er bekymret for fremkommeligheten i Ervikveien ved steining av E39 i anleggsperioden.

Inger Sture Krogsrud og Oddvar Sture Krogsrud

Adresse: Åstveitveien 2, 5106 Øvre Ervik

Er bekymret for fellesarealet langs Ervikveien. Peker på at dette er et skjermet uteområde for barn og voksne med lekeplass med fotballbane. I tillegg er det parkeringsplass for beboere og gjester. Fellesarealet benyttes også av beboere fra Åstveit sykehjem som ligger like ved. Mener at løsningen har svært negativ innvirkning på bomiljøet og trivselen i nærmiljøet.

Elin Jordal Olsen

Adresse: Ervikveien 25, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke Bybanetrasé i Ervikveien, men trasé i tunnel.

- Er bekymret for trafiksikkerhet ved kryssing av sporet.
- Bekymret for konsekvenser ved fortetting,
- Bekymret for beboere som må flytte fra husene
- Bekymret for golfbanen
- Bekymret for tap av post og butikk.
- Bekymret for trafiksikkerhet
- Mener at et Bybanetraséen vil være skjemmende for miljøet og være til ulempe.

Mener at Bybanen er til liten nytte for dem som bor langs veien.

Kristine Skogseth-Jacobsen og Håkon Skogseth-Jacobsen

Adresse: Ervikveien 63

Ønsker ikke Bybanen i Ervikveien. Er negativ til Bybanen til Åsane. Ønsker tunnelalternativet eller elektriske busser.

Skriver at:

Vi frykter kraftig redusert trafiksikkerhet, dårligere kollektivtilbud, økt privatbilisme og svært reduserte psykososiale boforhold. Vi frykter videre at flere av oss direkte berørte grunneiere vil lide store økonomiske tap grunnet vesentlig verdifall på eiendom og utilstrekkelig kompensasjon.

Bekymret for konsekvenser ved det anbefalte alternativet:

- Anleggsperioden
- innløsning av boliger
- utemiljø
- lokale tjenester og næringsdrivende
- Bekymret for fremkommelighet og trafikksikkerheten for gående og skolebarn ved kryssing av Bybanen og sykkelvei.
- Mener at tiltaket fører til økt biltrafikk fordi Ervikveien vil få dårligere trafikksikkerhet og mener at Ervikveien vil stenges i anleggsperioden og at bussen stoppes.
- Negativ til inngrep i golfbanen og konsekvenser for denne som rekreasjonsområde.
- Tunnelalternativet gir et mindre sårbart trafikksystem

Viser til at Kalvatræet skole har mange elever som transporteres med drosje grunnet skolens utvidede pedagogiske tilbud og mener at disse elevene vil i anleggsperioden få en unødvendig belastning.

Informerer om oppgradering av bygninger, at løen på tomten må rives og deler av eiendommen innløses. De informerer om at løen er bygget mellom 1880 og 1900 og fungerer som støyskjerm sammen med vegetasjon. Mener tiltaket vil redusere verdi på eiendommen. Informerer om at boligen er fra før 1900 og er bekymret for om grunnmuren kan bli skadet i anleggsarbeidet kostnader knyttet til dette.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Er uenig i vurderingen av at det ikke er at avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø eller samfunn og viser til at beboerne vurderer dette annerledes.
- Mener at prosjektet ikke er *et gode for andre enn utbyggere av nye boligprosjekter*.
- Mener at holdeplass sørvest for Griggastemma ikke betjener eksisterende bebyggelse og har dårlig tilknytning til skolene på Tertnes.
- Mener at vurderingen av byutviklingspotensial ved holdeplass er overdrevet. Mener at dette vil være en flytting av et lokalsamfunn til glede for utbyggere.
- Mener at konsekvensene ikke er tilstrekkelig utredet og at belastningen for beboerne blir stor og nytten liten.
- Usikker på om sikkerhet og beredskap er tilstrekkelig vurdert.

Kritisk til prosess

- Kommenterer at lovverk for saksgang er fullt, men mener at prosessen er *preget av ufint spill og lite åpenhet, og bærer preg av en strategisk operasjon for å unngå organisert motstand*.
- Mener også at *den mangelfulle informasjonen i forkant og de korte fristene, fremstår det som metodisk overrumpling i et forsøk på å unngå motstand*.
- Mener at alle grunneiere som er berørt av siktlinjer, anleggsarbeid eller redusert fremkommelighet burde vært varslet.

Ønsker innsyn i kostnadsberegningene.

Tom Cesar

Adresse: Snekkerplassen 24, 5106 Øvre Ervik

Mener at Bybanetrasé i dagen vil være negativt for områder. Et tverrsnitt med motorvei og Bybanen ved siden av hverandre tar for mye plass og skader landskapet. Er bekymret for nærbutikk og at man må dra til kjøpesentrene.

Hilde Jørgensen

Adresse: Glasskaråsen 49, 5106 Øvre Ervik

Protesterer mot trasé i dagen. Kommenterer at hun ikke ser nødvendigheten av trase i dagen uten holdeplass mellom Eidsvåg og Griggastemma.

Mener at tunnel er billigere å vedlikeholde, spesielt om vinteren.

Mener at økt risiko ved brann i tunnel er et dårlig argument.

Mary og Vibeke Aarvik

Adresse: Ervikveien 40, 5106 Øvre Ervik

Er negativ til Bybanetrasé i dagen i Øvre Ervik. Mener det vil være negativt for nærmiljøet for beboere, skole fritid og friluftsområdene. Peker på at området benyttes av elever med spesiell tilpassing, og brukere av sykehjem og helsesenter, tur og skigåing. Mener Bybanen vil være farlig og skape redsel.

Anna Maria Schouten

Adresse: Ervikveien 83, 5106 Øvre Ervik

Ønsker Bybanen i tunnel.

Skriver om et godt bomiljø og at hun ønsker å bli boende.

Er bekymret for konsekvensene av anbefalt løsning

- traséen skal splitte området i to
- arbeidsplasser
- bolig til naboer
- nedbygging av natur
- trafiksikkerhet for barn i området.
- golfbanen og bruken som friområde

Marianne og Roald Hope

Adresse: Ukjent

Ønsker Bybanen i tunnel. Mener at en trasé i dagen vil gi store konsekvenser for nærmiljøet.

Lars Kristian Inderhaug

Adresse: Ervikveien 29, 5106 Øvre Ervik

Skriver at:

Endret bybanetrase i dagen gjennom Øvre Ervik går vi sterkt i mot. Dette pga ødeleggelser i nærområder, riving av hus/næringseiendommer og økt fare for skoleelever som må krysse traseen.

I tillegg ser vi ingen goder for beboerne i nærområdet så lenge det ikke blir noe stopp mellom Eidsvåg og Griggastemma. Vi støtter de andre naboene i området i deres argumenter som er sendt inn.

Vi ber derfor på det sterkeste om at opprinnelig plan blir fulgt, med tunnel fra Eidsvåg til Griggastemma.

Gerdt Meyer

Adresse: Åstveitveien 32, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for konsekvenser

- Dagstrekning som går utover areal på venstre side av dagens vei mellom Ervik og Griggastemma,
- Fare for nærbutikk,

Golfbanen: spill langs hull 8 og 9 (som de ligger i dag) kan være til fare for både gående, syklende og bybanens vognsett, når det spilles ball utover banens område. Det skjer selv med sikkerhetsnett, og en golfball kan ha en utgangshastighet på 200km/t i spill.

Reiseopplevelse:

- Kritisk til at reiseopplevelse tilsynelatende er vektet tungt. Ønsker bedre dokumentasjon.

- Ønsker at vurdering veies opp mot negativ opplevelsen banen vil ha for beboere og næringsdrivendes i området.

Enig i anbefaling om holdeplass sør-vest for Griggastemma, men ønsker tunnel under Glaskaråsen mellom holdeplass og Eidsvåg.

Tone Holmås

Adresse: Storbotn 75, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for trafiksikkerhet. Mener dette bør ha absolutt prioritet og veie tyngre enn kostnader. Av trafiksikkerhets hensyn, folkehelse, vern av viktig etterkrigstidshistorie og lokalmiljø for beboere i Ervikveien er det helt uforståelig at kommunen vurderer å legge bybane gjennom Ervikveien og ikke i tunnel som først planlagt.

Tunnelalternativet er det eneste som er akseptabelt av trafiksikkerhet og miljøhensyn. Transportstrekning for bybanen med høy hastighet gjennom boligområde i Ervikveien er helt uakseptabelt og farlig.

Krever å få innsyn i alle dokumenter som berører utredningen.

Kommenterer at de er helt avhengig av gangveien ned til Ervikveien for ikke å bli isolert. Storbotn 75 og 77 har i alle år siden 1957 hatt hovedtilkomst til eiendommene via gangvei fra Ervikveien. Denne gangvei går i hovedsak over eiendommen til Storbotn 75.

Cynthia & Per Gunnar Hamnes

Forslaget om åpen bybanetrasé ved Øvre Ervik medfører en stor belastning for nærmiljøet, og vil ikke bidra positivt for nærmiljøet slik som nevnt i utredningen. Tunnelalternativet er beste løsningen for denne strekningen.

Bebyggelsen i Ervik vil bli ødelagt med en løsning der motorvei, lokal vei, bybane og sykkelvei skal gå parallelt gjennom den smale bebygde sonen. Traseen vil bli en transportetappe der bybanen vil ha høy hastighet for å redusere transporttiden mellom stoppene. Det vil medføre betydelig økt sikkerhetsrisiko for både gående og kjørende trafikk med å krysse en bred og trolig uoversiktlig bybane-, bil- og sykkelvei. Den foreslåtte løsning er rasing av et flott og attraktivt nærmiljø.

Ønsker bybane og sykkelsti i tunnel med stopp i Tertneskrysset slik som tidligere planlagt.

Martin Vavik

Adresse: Glaskaråsen 40, 5106 Øvre Ervik

Når man skal investere store beløp i infrastruktur som skal vare i lang lang tid må den beste løsningen foretrekkes. Om 50 år betyr ikke sparte kr så mye. Etter mitt syn er løsning i tunell best, mindre høydemeter og gir minst inngripen. Øk heller innsatsen på å bygge tunneller raskere og billigere.

Trond Lien

Adresse: Breisteinveien, 5111 Breistein

Ønsker ikke det anbefalte alternativet.

Ønsker ikke at den fine golfbanen som «*jeg og mange andre nyter flere ganger i uken*» ødelegges.

Geir Erik Kalland

Adresse: Ervikveien 25, 5106 Øvre Ervik

Mener det blir helt feil å legge bybanen langs Ervikveien.

- Dårlig trafiksikkerhet for både bilister, fotgjengere og syklistene når bybanesporet må krysses.
- Folk mister husene sine, bedrifter blir revet,
- golfbanen rasert og må sannsynligvis stenge og vi mister post og nærbutikk.
- Øvre Ervik vil få ett dårligere kollektiv tilbud en det som er i dag..

Ønsker bybanealternativet i tunell. Mener dette er den beste løsningen for lokalområdet. Kommenterer at beboere i Ervikveien ikke drar noen nytte av at banen går langs veien, det gir kun ulemper.

Eva Aastveit

Adresse: Snekkerplassen 38, 5106 Øvre Ervik

Spørrende til at Bybanen med sine begrensninger for svinger og stigninger vil klare høydeforskjellen mellom Eidsvåg ved Jordalsvatnet og den korte tunnelen på 200 meter med åpning i Øvre Ervik. Selv stigningen langs motorveien vil være utfordrende for en bane i retning Ervik og fullstendig umulig for stigningen i motsatt retning opp til Eidsvågtunnelen.

Kommenterer at en bane langs Helleveien vil bli for bratt, og at alternativ med bane med stasjon i dagen ved NHH virker usannsynlig.

Ønsker en pause i bybaneutbygging til ringvei øst har lettet trykket for gjennomkjøringstrafikk av tungtrafikk i Åsane og Bergen Sentrum.

Svein Erik Lund

Adresse: Strangebakken 12, 5011 Bergen

Håper på det sterkeste at golfbanen kan beholdes og forsterkes som fullgod bane. Kommenterer at dette skal la seg løse på en god måte, men at det er nødvendig at golfarkitekter ser på det. Anmoder på det sterkeste at det lages detaljert løsning/ omarbeiding av golfbanen slik at golfbanen kan bestå som fullverdig golfbane for fremtiden.

Gleder seg til ferdig bybane mot Åsane.

Kristin og Alec Whitehouse

Adresse: Ervikveien 101, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for bomiljøet:

- Med tap av nærbutikk, post og frisør vil et allerede veletablert lokalsamfunn med lange historiske røtter samlet sett komme langt dårligere ut.
- Traséen vil splitte området i to, med barneskole på ene siden og store deler av områdets bebyggelse på den andre.
- Dagalternativet vil representere en betydelig trafikkfare.
- Forslaget vil skape hindringer og dertil hindre fremkommelighet for biltrafikken.
- Mange vil miste hele eller deler av eiendommene sine.
- Golfbanen i Ervik tjener som en grønn lunge og rekreasjonsområde også langt utenfor golfporten.

Stiller seg spørrende til at det er kostnadsbesparelser med det beskrevne alternativet

Krever at Bergens folkevalgte lytter til folket som her blir berørt, skroter dette alternativet og sparer denne lille grønne lungene i Ervik.

Per Arno Høra

Adresse: Ervikveien 60, 5106 Øvre Ervik

Kommenterer at de får en trafikkmaskin, uten noe nytteverdi, kloss i eiendommen som vil forringe boligens verdi kraftig.

Bekymret for trafiksikkerheten, spesielt for barna.

Ønsker ikke at lokalsamfunnet raseres.

Ønsker banen i tunnel, eller at hele prosjektet droppes.

Dag Aastveit

Adresse: Strandgaten 230, 5004 Bergen

Bekymret for at gjerder, murer etc. blir nødvendig dersom banen skal holde høy hastighet (70-80 km/t). Peker på at det i tidligere utredninger for Bybanen sies at det er uønsket med barrierevirkning med gjerder, murer etc langs linjen.

Kritisk til innhold og vurderinger i tilleggsutredningen

- Tiltak og konsekvenser for Vassdrag, flom i resten av vassdraget fra Sjurastemma og frem til utløp i sjø, samt kostnader og naturinngrep forbundet med dette er ikke omtalt i utredningen.
- For utredning om Passasjergrunnlag og utbygging omtales det ikke hvordan utbygging skal kunne gjøres uten å rive flere eksisterende boliger, eller å bygge ut i grøntområder (Åstveitskogen).

Feil i utredningen bl.a.

- Det sies i utredningen at Griggastemma og Sjurastemma ble bygget for å levere kraft til Åstveit Industrier. Dette stemmer ikke, da Åstveit Industrier ble etablert i 1966, mens stemmene er mye eldre.
- På side 30: "Figur 17 snitt ved Griggastemma", mens kartutsnitt viser Sjurastemma.

Kritisk til prosess

- informasjon til berørte parter er tilsynelatende lagt på et minimumsnivå,
- snever tolkning av hvem som er berørte parter
- informasjon til parter som ikke er direkte berørt gjennom eiendommer i planområdet er bortimot ikke-eksisterende.

Miljø og Varmeteknikk AS

Adresse: Ervikveien 36, 5106 Øvre Ervik

Ønsker å protestere på forslaget om å legge bybane i dagen gjennom boligområdet i Ervik.

- Vil rasere boligområdet
- Fjerner nærbutikken med posttjenester og postbokser
- Flere firma må enten finne nye lokaliteter eller avvikles.

Stiller seg spørrende til vurdering om at alternativet er 100 mill. rimeligere, spesielt så lenge kommunen ikke deler sine kalkyler.

Ønsker tunnelalternativet, pga. sikkerhetsmessige grunner og transport-effektivitet

Sweco Norge AS på vegne av Axer eiendom AS

På vegne av Axer eiendom AS, som er morselskap for Ervikveien Eiendom Invest AS og Griggastemma Utbygging AS. Axer eier flere eiendommer ved Griggastemma, totalt 112 057 m².

Opprinnelig plassering av holdeplass ved Griggastemma er det beste alternativet for området rundt Griggastemma. Opprinnelig anbefaling fra 2013 og Axers foreslåtte løsning bidrar til å ivareta eksisterende bebyggelse og bidrar til best mulig videreutvikling av området i samsvar med overordnede planer.

Sweco og Axer har gått gjennom KU2013 og KU2020. De har merknader til hver enkelt ikke-prissatt konsekvens, og de kommenterer at flere av konsekvensene i deres syn ikke er tilfredsstillende utredet.

- **Naturmiljø**
  - Omlegging av bekk/kanal og konsekvenser for Griggastemma og Sjurastemma er større ved dagalternativet. Ikke foretatt en reell vurdering av hvilke konsekvenser en utfylling av Griggastemma og Sjurastemma, samt omlegging av bekken/kanalen vil ha for naturmiljøet. Det er videre heller ikke vurdert hvilken konsekvens det vil medføre for naturmiljøet å ta sidearealer til Ervikveien med de betydelige terrenginngrep og høye skjæringer det vil medføre for å etablere en bred profil til Bybanen, gang- og sykkelvei, samt kjørevei.
- **Kulturminner og kulturmiljø**
  - Det stilles spørsmål ved om utredningen og verdien satt på konsekvensen er tilfredsstillende. I sammenstillingen synes det som man avrunder vurderingene til å bli likevektige, mens realiteten er at det nye alternativet får større konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø enn den opprinnelige anbefalingen uten at dette fremstilles riktig i sammenligning av konsekvensgrad.
- **Nærmiljø og friluftsliv**
  - Forholdet til friluftsliv ved inngrep på golfbanen er ikke omtalt.
  - Nærmiljø (bymiljø) er ikke omtalt i særlig grad. Flere boliger må rives, og næringsvirksomheter blir berørt.
  - Dagens nærmiljø vil bli vesentlig endret, og det kan ikke sies å være en «middels positiv virkning» for nærmiljøet.
  - Mangelfulle geologiske undersøkelser gir ikke grunnlag for å bestemme vinkel på de nødvendige skjæringene. Dette kan gi behov for inngrep i flere eiendommer og boliger.
- **Landskap, bybilde**
  - Det stilles spørsmålstegn ved anførselen om at man unngår «terrenginngrep som gir uheldig visuell barrierevirkning i landskapet» når det må etableres en lengre skjæring langs større deler av Ervikveien og det i tillegg etableres en trafikkprofil med flere ganger dagens bredde med Bybanen, gang- og sykkelvei og kjørevei.
  - Barnetråkk er ikke vurdert på dette stadiet.
  - Konsekvenser ved endring av vannspeilene og eksisterende bekk/kanal er også i liten grad utredet.
  - Årlige utfordringer med flom er ikke omtalt. Konsekvensen ved å fylle ut Griggastemma og Sjurastemma burde vært omtalt som en del av grunnlaget for å vurdere det nye alternativet. Området ved utløpet av Griggastemma og området ved Sjurastemma ofte er oversvømt. Vi kan ikke se at dette er omtalt i utredningen.

Sweco og Axer har gått gjennom KU2013 og KU2020. De har merknader til hver enkelt prissatt konsekvens, og de er kritiske til flere av vurderingene

- **Investeringskostnader**
  - Kostnad ved ervervet areal ved de ulike alternativene ikke omtalt.
  - Kostnader ved flomproblematikk ikke vurdert.
  - Vi kan ikke se at det foreligger noe grunnlag for å kunne hevde at alternativet fra 2013 er 100 millioner dyrere enn det nye alternativet.
- **Driftskostnader**
  - Signalanlegg for kryss på dagstrekningen omtales ikke, men signalanlegg i tunnel trekkes frem som fordyrende.
  - Større sannsynlighet for påkjørsler for dagstrekningen. Dette gir økte kostnader, men er ikke utredet.
  - Vedlikeholdskostnader knyttet til slitasje som følge av kryssende trafikk over banesporene er ikke utredet.
- **Prissatt TS og miljøeffekter**
  - Det fremstår som påfallende at dette ikke er omtalt i den nye konsekvensutredningen.
- **Trafikkantnytte**
  - Det fremstår som påfallende at dette ikke er omtalt i den nye konsekvensutredningen.
- **Offentlig ressursbruk**
  - Det fremstår som påfallende at dette ikke er omtalt i den nye konsekvensutredningen.
- **Anleggsgjennomføring**
  - Det fremstår ikke som om vurderingen av anleggsgjennomføringen er uttømmende.
  - I tillegg til Ervikveien er det kun E39 som åpner for kjøring mellom Ervik og Tertneskrysset/ Åsane. Utfordringer med stengning av Ervikveien er sparsommelig omtalt. I tillegg til utfordringer for beboerne i området, vil det også medføre utfordringer

med tilkomst til Kalvatræet skole. I utredningen er utfordringer med Storebotn omtalt i forhold til 2013-alternativet, men bebyggelsen og næringsvirksomheten innover i Storebotn vil også få utfordringer med det nye alternativet, og kanskje til og med større utfordringer.

Sweco og Axer har gått gjennom KU2013 og KU2020. De kommenterer at de ut fra konsekvensutredningen av 2020 ikke kan finne at det er dokumenterbart grunnlag for de påståtte positive konsekvensgradene gitt for anbefalt alternativ. Slik konsekvensutredningen fra 2020 foreligger i dag, fremstår det som om vektingen av de ikke-prissatte konsekvensene er lite tilfredsstillende for en endelig beslutning.

Sweco og Axer viser til målene til Bybanen, og argumenterer for at målpunktene bygger sterkere oppunder anbefalingen om etablering av holdeplass øst for Griggastemma (2013-alternativet) enn etablering av holdeplass vest for Griggastemma (2020-alternativet). De kommenterer at flere av målpunktene er lite omtalt i KU2020 og/eller i liten grad underbygget med konkrete verdier.

- Byutvikling:
  - En etablering av Bybanen i Ervikveien medføre at flere boliger må rives, samtidig som det må etableres store skjæringer mot øst med en bred profil på gatenettet som går i nord-sør. Dette vil redusere arealer som potensielt kunne blitt benyttet til byutvikling/etablering av et nærmiljø. Ved å etablere ny holdeplass i tråd med 2013-alternativet, rives ingen eksisterende bebyggelse og holdeplassen blir lagt i det området rundt Griggastemma som har størst potensiale for byutvikling og størst potensiale for å dra med seg de eksisterende boligene.
  - Det stilles spørsmålsteget ved sammenligningen mellom passasjergrunnlaget fra 2013 og 2020 når det i utredningen står at «*Analysen av passasjergrunnlaget viser en god del større potensiale for nye bosatte og mindre potensiale for nye ansatte enn analysen som ble gjort i 2013*». Hvis man i KU2020 hadde tatt med samme nedslagsfelt som i 2013, ville potensialet vært betydelig større enn 5192.
  - Viser til at passasjergrunnlag-beregninger ikke kan være korrekte siden Plan- og bygningsetaten har stoppet et forslag om fortetting innenfor området brukt til å beregne (potensielt) passasjergrunnlag.
  - Holdeplass på vestsiden av Griggastemma har begrenset passasjergrunnlag pga. begrensede muligheter for utbygging. Disse mulighetene er større for KU2013-alt.
- Miljøvennlig
  - KU2013-alternativet har bedre muligheter for å sikre korte gangavstander og byreparasjon.
- Identitetsskapende element
  - Bane i dagen vil være synlig, men ikke integrert. Synlig i negativ forstand.
- Ressursbruk
  - Dette målpunktet er ikke omtalt i den nye konsekvensutredningen av 2020, og følgelig i liten grad underbygget med konkrete verdier.
- Trafikksikker
  - Tunnelalternativet vil sikre bedre trafikksikkerhet for gående, syklende og kjørende.
  - Fare for villkryssinger
- Forutsigbarhet
  - Hastighetene er ikke godt nok beskrevet. Reisetid ble trukket frem i KU2013, men er ikke tilstrekkelig vurdert i KU2020.
- Sikker regularitet og høy frekvens
  - Faren for uhell er større med bane i dagen.
  - Lite omtalt i KU2020.
- Høy prioritet
  - Bane i tunnel har større prioritet.
- Høy fremføringshastighet
  - Denne delen av traséen er en transportetappe. Bane i dagen må ha lavere hastighet da faren for uhell er større.
  - Hastighet ikke tilstrekkelig vurdert.
- Holdeplasser med god tilgjengelighet
  - Flere boliger som i dag har tilknytning til Ervikveien vil ved 2020-alternativet få denne koblingen avskåret av høye skjæringer.
  - 2020-alternativet krever tilrettelegging gjennom Blådalen mot Tertnes skole.
- Økonomisk å drive og vedlikeholde
  - Holdeplassene med best passasjergrunnlag blir mest økonomisk å drive.

Kritisk til prosess:

- Forespørsel om involvering avvist.
- Har etterspurt møter med PBE, men fikk dette først etter at konsekvensutredning var lagt ut på offentlig ettersyn.
- Har ikke fått innsyn i dokumentasjon, men kun fått oversendt en kort e-post med noen utvalgte punkter om trafikksikkerhetsvurderinger, kjøretidsberegninger, passasjergrunnlag og kostnader.
- Endrede premisser fra KU 2013.
  - Konsekvens for området øst for Griggastemma ble i 2013 vurdert som «liten til middels negativ». Det er nå blant annet kommet et tillegg om at området er en «regionalt viktig svartorsump». I følge Artsdatabasen er det kun registrert granskog i området.
- Konsekvensgrad er mer detaljert i KU2013 enn KU2020 til tross for at det nå anføres at detaljgraden er størst i 2020.

Avslutning:

På bakgrunn av gjennomgang i merknad er vi av den oppfatning at den foreliggende konsekvensutredningen ikke oppfyller kravene til hva en konsekvensutredning skal inneholde, jf. forskrift om konsekvensutredninger og således ikke kan nyttes i det videre planarbeidet.

Videre vil vi på vegne av Axer anbefale at Bergen kommune holder fast ved traseen som ble valgt i forbindelse med konsekvensutredningen fra 2013. Denne fremstår som den traseen som best ivaretar alle de hensyn Bybanen søker å oppfylle.

På vegne av Axer, håper vi at Bergen kommune vil ta med seg disse merknadene i det videre arbeidet, og ser frem til et godt samarbeid om den beste løsningen for byutvikling rundt Griggastemma i tiden fremover.

May-Britt Elvik

Adresse: Ervikveien 36, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i dagen

- Bekymret for trafikksikkerhet.
- Visuelle argumenter, som det er nevnt i tilleggsutredningen, er fullstendig irrelevant.
- Inngrep på private eiendommer som også båndlegger muligheten for å gjøre fortetninger
- Dramatiske konsekvenser for golfbanen

Risiko for ulykker i åpen dagløsning er vurdert til vesentlig større enn for tunnel. Risiko i tunnel omfatter hovedsakelig brannfare. Kommenterer at det er fullt mulig å gjøre tekniske tiltak som reduserer risiko ved brann, men at dette er vanskeligere for trafikksikkerhet for banen i dagen. Ser det som nødvendig med risikoreducerende tiltak som betydelige barrierer og redusert hastighet

Ønsker at kostnadskalkyle for opprinnelig trase og ny trase fremlegges slik at samfunnet har mulighet til å ta stilling på et reelt grunnlag.

Harris Advokatfirma AS (på vegne av Rasmus Meyers legat)

På vegne av Rasmus Meyers legat, grunneier gnr 209/bnr 1.

Legatet er positiv til bedret kollektivtilbud og utbygging av forbedret sykkelsti i området

Kommenterer at den anbefalte traséen gjør for store inngrep i beskyttelsesverdige interesser. Har innsigelse til den foreløpige skissen til trasévalg som medføre at golfbanen ikke vil bli egnet for golfspill og et viktig rekreasjonsområde vil bli forringet.

Kritisk til prosess:

- Undrende til at det blir en «ny runde» med behandling av ulike traséer
- Skulle ønske mer involvering med de mest berørte parter

Viser til nyttig befarung 9. september. Håper at befarungen og senere kontakt og justeringer bidrar til at det unngås omfattende tvister om grunnverv.

Kommenterer at de er kjent med merknadene til Bergen Golfklubb og de stiller seg bak hovedtrekkene i denne. Dersom det foreslåtte trasevalg blir anlagt vil golfbanen miste sin funksjon som en funksjonell og brukbar golfbane. Slik det også fremkom i befaringen 9. september 2020 vil inngrepet bli så omfattende at det ikke er mulig å bruke banens hull 8 og 9

- For legatet vil en slik endring få negative konsekvenser. Det må da skaffes en alternativ bruk av eiendommen, noe som er vanskelig å se for seg. I leieavtale med golfklubben følger også en vedlikeholdsplikt. Faller leieavtalen bort, vil legatet ha begrensede økonomiske midler til å vedlikeholde området. Skal golfbanen i sin nåværende form utvikles må det foreligge en plan for en alternativ bruk og noe slikt foreligger ikke og har heller ikke vært diskutert.
- Hvis parkeringsplassen blir fjernet er vanskelig at golfklubben vil kunne gi et brukbart tilbud til medlemmene dersom det ikke tilbys et rimelig antall parkeringsplasser. Peker på at parkeringen allerede har et begrenset antall plasser og brukes av golfklubbens medlemmer og lærere ved Kalvatræet skole.

Håkon Abelsen Sekse

Adresse: Ervikveien 78, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i dagen. Ønsker Bybanen i tunnel fra Selvikvegen til Griggastemma

- En bybane tvers gjennom boligområdene vil skape fysiske barrierer og hindre fremkommelighet for både person- og biltrafikk.
- Bybane vil medføre støy i tillegg til motorvei.
- Mange som må flytte fra husene som skal rives.

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen:

- Tvilende til hvordan man kan komme frem til en slik konklusjon at det er vurdert til å ha liten og middels verdi som kulturmiljø
- Kostnader er tillagt størst vekt. Ønsker mer vekt på det menneskelige aspekt og eksisterende nærmiljø. Må ta hensyn til Kalvatræet skole, golfbane, barnehage og nærbutikk med post i butikk.

Kritisk til at kartet ved varslingsbrevet var utydelig, og ikke viste godt nok hvilken inngripen dette hadde på området i Ervik.

Kritisk til at det i brevet ikke var informasjon om konsekvensene som beboere vil få.

Adam Charles Dominic

Adresse: Øvre Våganeset 9, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bybanen gjennom Øvre Ervik. Ønsker at lokalbefolkningen hensyntas og at Bybanen legges i tunnel.

Bekymret for konsekvenser ved banen i dagen.

- lokaltjenester forsvinner
- trafiksikkerhet der Bybanen kjører forbi barneskole, private boliger og populære friluftsområder

Kritisk til av banen legges i dagen uten noe positive konsekvenser for lokalsamfunnet

Kritisk til at kostnad vektet for tungt i vurderingen.

Åshild Sandstå

Adresse: Vinddalsveien 24, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bybanen langs Ervikveien.

- Bekymret for nærmiljøet.
- Vil fjerne eller ødelegge tilbud.
- Skaper en farligere skolevei for skolebarna.

Ønsker banen i tunnel.

Kristin Hanevik

Adresse: p.b. 85 Øvre Ervik, 5876 Bergen

Ønsker ikke bybane gjennom Ervikveien. Bekymret for at det vil ødelegge for mye av grøntområdet og blir farligere for myke trafikanter.

Sylvia Padlesak

Adresse: Glasskaråsen 17, 5106 Øvre Ervik

Håper Bybanen til Åsane revurderes. Ønsker ikke banen til Åsane.

Ønsker ikke at bydelen ødelegges og rases ytterligere.

Ragnhild Hoddevik / Bente Ulvestad

Adresse: Blådalen 23, 5106 Øvre Ervik/ Våganaset 34, 5106 Øvre Ervik

Sterk motstander av utredning av nytt trasévalg for Bybanen.

- Negative konsekvenser som meget sterkt vil påvirke beboere i nærområdet og resten av Åsane.
- Den foreslåtte traseen vil rasere hele området og nærmiljøet. Bekymret for det lokale næringslivet, samt golfklubben. golfbanen benyttes også friluftsområdet og akeaktivitet.
- Dagløsning medføre til trafikkfare både for gående, syklist og bilister.

Ønsker bybanetrase i tunnel og på østsiden av Griggastemmen. Kommenterer at det er det eneste fornuftige alternativet.

Aud Berit Rongen

Adresse: Markveien 35, 8310 Kabelvåg

Kritisk til tilleggsutredningen

- Mener det ligner et salgsprospekt med formål om å selge inn alternativet til politikere.
- Gir inntrykk av at strekningen Eidsvåg - Tertnesvegen er et verdiløst område som snarest må forskjønnnes.

Kommenterer at området har hatt og fortsatt har gode og trygge oppvekstvilkår for barn med flere kvaliteter som bading, og tilgang på byfjellene, skog og mark.

Ønsker av områdene bevares slik de er og at Bybanen bygges i tunnel fra Eidsvåg til Tertnesveien.

Margrete Leirevaag

Adresse: Snekkerplassen 28, 5106 Øvre Ervik

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Uenig i at dagalternativet vest for Griggastemma vurderes å ha bedre måloppnåelse enn KU-alternativet og at «det ikke er avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø og samfunn».

Kritisk til at dette er en transportetappe, uten positive virkninger for hverken folk eller samfunn.

Bekymret for konsekvensene ved alternativet

- Vil være ødeleggende for bomiljøet, for landskapet og for oppvekstmiljøet til barna.
- Bredt belte med bilvei, sykkelvei og bybane som deler Ervik og Åstveit i to, og miljøet vil bli preget av trafikk fra bybane og biler.

- Fremkommeligheten for myke trafikanter som skolebarn til Kalvatræet skole, vil bli redusert og farlig.

Bybanen i tunnel er et mye bedre for bomiljø, natur og lokalsamfunn. Vi ber om at tunnelalternativet for bybanen blir valgt som den beste løsningen

May Østensen Lampe

Adresse: Ervikveien 66, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i Ervik. Mener det må finnes bedre løsninger.

Spørrende til at bomiljøet i Ervikveien skal raseres til fordel for en bybanestrekning og viser til at dette er en transportetappe uten et eneste stopp mellom Eidsvåg og Grigastemmen.

Kritisk til at bomiljøet ofres for bedre reiseopplevelse for passasjerene på denne strekningen.

- Bolighus, butikk, post og næring forsvinner.
- Fysisk barriere
- Trafikksikkerhet
- Trafikkaos

Ove Sundal

Adresse: Blådalen 5, 5106 Øvre Ervik

Positiv til banen langs Ervikvegen, men har et forslag til løsningen.

Ønsker å utfordre Statens vegvesen til å ikke bruke Ervikvegen til beredskapsvei for E39. Kommenterer at dette er svært belastende for beboerne. Foreslår et smalere tverrsnitt ved å bare ha én kjørebane for biler med motgående vikeplass og møteplasser for motgående trafikk. Peker på at det stort sett er god sikt på strekningen Eidsvåg-Tertneskrysset.

- Gir mindre behov for utbygging, sparer miljøet, og oppfordre til kun nødvendig bilkjøring og større bruk av sykkel og bybane.
- Kan redusere hastigheten på bilvegen. Gir bedre trafikksikkerhet.
- Reduserer kostnader ved inngrep.
- Imøtegår mye av de protester som beboere allerede har iverksatt i nærmiljøet.
- Ønsker holdeplass ved Ervik ved gamle Åsane Billags garasje (Joker-butikk i dag) med mulighet for innfartsparkering for beboere (utenfor gangavstand) i området.

Kommenterer at et slikt forslag som reduserer fremkommelighet med bil innebærer at det bygges oppunder Bybanen og dens tilgjengelighet, blant annet ved å etablere en holdeplass, sikres gode gangforbindelser og mulighet for innfartsparkering for beboere i bl.a. Glasskaråsen, Tertnes og Nedre Åstveit

Positiv til at bybanen ikke bygges langs E39, noe som vil skape større inngrep i skjermingen fra E39 og dermed øke støyen (for boliger på østsiden av Griggastemma) fra allerede eksisterende trafikk. Ønsker det grønne området mellom E39 og Griggastemma bevares som en grønn lunge som er tilgjengelig for rekreasjon og hygge.

Even Sørland

Adresse: Kipo 12, 5114 Tertnes

Anser utredningen som mangelfull. De negative konsekvensene i Ervik er gitt en overfladisk behandling, og det er ikke vurdert nøye nok de positive konsekvensene av å legge holdeplassen i selve Tertneskrysset.

Bekymret for konsekvenser

- Bymiljø

- Trafikksikkerhet

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen:

- Uenig i vurdering om bymiljø får holdeplassplassering. Mener at holdeplass sørvest for Griggastemma fører til utbyggingspress i urørte områder og bidrar ikke til bedre sammenhenger mellom områdene øst og vest for krysset.
  - KU-holdeplass vil gjøre det attraktivt å bygge ut bol/næring i direkte tilknytning til selve krysset, selv om støyproblematikk må løses. Viser til at utbygging i vestvendt fjellside langs E39 nordøst for Tertneskrysset avhenger av at holdeplass plasseres som i KU.
  - Dette er en unik mulighet til å gjøre om Tertneskrysset fra et «ikke-sted» til et attraktivt og viktig sted. Peker på at bybanestoppet er det grepet som området trenger. Kritisk til at dette perspektivet mangler.
  - Holdeplass nord-øst for Griggastemma gjør det mulig med kobling mot Rolland og Storbotn. Med stopp i Tertneskrysset vil disse områdene også få bedre kobling vestover mot skole/idrettsanlegg.
- Utredningen har ikke vurdert koblingen buss-bane. Dette strider mot det overordnede målet om at banen skal inngå i et godt helhetlig kollektivtilbud og svekker bybanens måloppnåelse og attraktivitet ikke bare lokalt rundt stoppet, men for store deler av bydelen som skal bruke det.
  - Holdeplass i nord gir bedre bytemuligheter mot buss.
  - Foreslår ringbuss med trase fra Tertnes og områdene i vest videre over E39 til Rolland/Terminalen og tilbake mot Tertnes/Morvik.
  - Holdeplass i sørvest gjør det vanskeligere å få til et naturlig og effektivt byttepunkt.
  - Forholdene for busspassasjerer bør inkluderes når det er snakk om «trygg og effektiv reise».
- Anleggsfasen: Tilkomst Storbotn i anleggsfasen er problematisert, men ilagt for stor vekt. Tilkomst kan (med noen enkle grep) løses ved å ta i bruk broen over E39 (avkjørselen mot Tertnes). Gangveien her ligger allerede helt inntil veien til industriområdet i Storbotn, og en påkobling her vil gi enkel og tilnærmet gratis omkjøring for beboerne. Hele E39-avkjørselen kan om nødvendig stenges i perioden slik at hele broen kan tas i bruk. Ønsker at vurderingene korrigeres på flere pkt. i lys av dette momentet.
- Ønsker en full ny gjennomgang av vurderingene som ligger til grunn for oppsummeringen i pkt. 3.4.5, da flere av vurderingene virker å være overfladiske og lite konsekvente. Peker på at ikke-prissatte konsekvenser er spesielt viktige siden kostnadene er trukket frem som viktig.
  - Den lille stripen natur øst for Griggastemma gir for stor vekt i vurderingene, spesielt sammenlignet med utfylling av Sjurastemma og tiltak i grøntområde langs Ervikveien.
  - Savner vurdering og vektlegging av konsekvenser for blågrønn infrastruktur og en reell vurdering av barrierevirkningen av en bred trasé i dagen. Blågrønn struktur langs Sjurastemma vil klippes tvert av. Effekten av et så bredt grått belte gjennom hele Ervik i tillegg til eksisterende E39 er ikke vektet tungt nok. I tilknytning til dette må også konsekvenser for bomiljø, barns skolevei etc. gis en bedre behandling.
  - Spørrende til at begge alternativene er gitt liten til middels konflikt med kulturmiljø til tross for stor forskjell i omfang av inngrep.
- Ønsker at det ettergås at karttema som er gjenbrukt fra KU2013 er oppdatert og korrekte.

Påpeker at tunnallengde og -trasé er tegnet ulikt i de ulike alternativene i kostnadsberegninger. Ønsker svar på hvorfor det er slik.

Ønsker at vurderinger av bærekraftig byutvikling og bedre bomiljø veier tyngre.

Knut Rasmussen

Adresse: Stallkleiven 20, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen gjennom Ervikveien.

Bekymret for

- Trafikksikkerhet, spesielt på barnas skolevei
- Ødelegge hus, hager og eiendom.
- Bomiljø: Ervik er en bortgjemt perle klemt mellom motorveien, kjøpesentrene i nord og knutepunktet i Eidsvåg.

Kritisk til at Bybanen skal gi store negative konsekvenser her, da dette er en transportetappe som heller ikke gir noe tilbake i form av en holdeplass.

Banen bør legges i tunnel, selv om det koster mer.

Maren Rønning Pfister

Adresse: Nedre Åstveit 11, 5106 Øvre Ervik

En trasé gjennom Ervikveien vil være ødeleggende for dette fantastiske miljøet og dets innbyggere. Ødeleggende for Bergen Golfklubb, nærbutikk, natur. Foruten det vil den være ødeleggende for skolebarnas, til nå, trygge skolevei

Ønsker at det lokale engasjementet blir hørt og at banen ikke går i Ervik.

Mari Johanne Opheim

Adresse: Kalvatræet 21, 5106 Øvre Ervik

Ytrer motstand mot anbefalt alternativ.

Bekymret for konsekvenser

- Området er en av få grønne lunger i bynære strøk. Frykter ødeleggelse av dette.
- Slutten for Bergen Golfklubb. Golfbanen brukes som rekreasjonsområde.
- Foreslått løsning legger beslag på store arealer i nærområdet
- Trafikkfare med flere krysningspunkter
- Direkte ødeleggende for bomiljøet i området med tap av nærbutikk, post og frisør m.m., Peker på at dette er et veletablert lokalsamfunn med lange historiske røtter
- Traséen vil splitte området i to, med barneskole på ene siden og store deler av områdets bebyggelse på den andre.

Martin Brekke

Adresse: Ervikveien 83, 5108 Øvre Ervik

Ønsker bane i tunnel. Kommenterer at en ekstra investering vil være verdt det.

Peker på det lokale engasjementet mot bane i dagen. Viser til en opprettet facebook-gruppe med over 800 medlemmer på to uker.

Bekymret for konsekvenser ved alternativet

- Nærmiljøet
- Butikken med posten et av de naturlige samlingspunktene. Butikken er i planene tenkt revet, og det er ikke noe annet sted det er egnet plass til å etablere en ny butikk i nærmiljøet.
- Grønn lunge: Ervik og Åstveit med golfbane er en av stadig færre grønne lunger i Bergen. Brukes av skoler, barnehage og mange andre.
- Peker på at mange av innbyggerne i området bor her p.g.a. de landlige kvalitetene. Ønsker ikke miste dette.
- Trafikksikkerhet, spesielt for barnas skolevei. Viser til at Bybanen trolig skal holde 60-70 km/t. Viser til at det skjedde en dødsulykke i Ervikveien for flere år siden. Frykter at dårligere trafikksikkerhet for barn vil gi innskrenket bevegelsesfrihet og mer bilkjøring.
- Vannvei: Både Griggastemma og Sjurastemma viktig for overvannshåndtering. Viser til at det er forventet økt nedbørsmengde de neste 50-100 årene.
- Ødeleggelse av våtmarken i Sjurastemma som både har en flomhemmende effekt, samt mulighet for dyreliv som bare finnes i våtmark.

Har spørsmål til løsning / planarbeid:

- Er det vurdert gangbroer i området, evt om det er steder på bybanetraséen med hastighet 60-70 km/t uten gangbroer?

- Parkeringsareal ved butikken som også brukes for levere/hente skoleelever. Spør om dette vil erstattes noe sted?
- Vil busslommer til skolen slik at barna som kommer fra Selviken kan komme seg på skolen med buss?

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Kritisk til vurdering av at banetrasé vil binde sammen området. Mener det heller vil splitte opp Åstveit. Med Bybane-traseén i dagen der den vil «skjære seg inn» i «dalen» her og en Bybane i høy fart, flere lyskryss og fjerning av lokalbutikken vil det definitivt få en splittende effekt.

Jannicken Lampe Dividal

Adresse: Ervikveien 66, 5106 Øvre Ervik

Bekymret for konsekvensene ved bane i dagen

- Lokalmiljø
- Konsekvenser for hus og eiendom
- Næringsliv
- Møteplasser
- Rekreasjonsmuligheter
- Oppvekstvilkår
- Trafikksikkerhet

Kritisk til vurderinger i tilleggsutredningen

- Lokalmiljøet på Åstveit: Mener at området vil splittes i to, ikke «styrkes» og «bindes sammen».
- Bymiljø og reiseopplevelse ved å kjøre i dagen: Kritisk til at dette veies tungt sammenlignet med kvalitetene i bomiljøet Bybanen kjører gjennom.
- Byutvikling: Mener at alternativet ødelegger et lokalmiljø og dermed ikke bidrar til god byutvikling.
- Kostnader vektet tungt

Ønsker banen i tunnel.

Siren Hjortland

Adresse: Kolåshøyen 6, 5135 Flaktveit

Ønsker at Ervik bevares og at Bybanen går i tunnel fra Selvik til Griggastemma.

Bekymret for nærmiljøet (Ervik) ved dagalternativet.

Bekymret for trafikksikkerhet på barnas skolevei.

Bekymret for golfbanen.

Viser til at dette er en transportetappe. Ønsker banen i tunnel

Vidar Sætre

Adresse: Åstveitveien 3, 5106 Øvre Ervik

Positiv til at foreslått alternativ har mindre tunnel (lavere byggekostnader og bedre reiseopplevelse) og at holdeplassen er lagt nærmere A2G/Blådalen, Åstveittunet, Kalvatræet og Glaskaråsen m.m. uten at det går på bekostning av gangavstand til Tertnes vgs, idrettsanlegg m.m.

Peker på flere ulemper ved dagalternativet

- Inngrep i eiendommen Selvikveien 6. Mener at steinmuren i østveggen og våningshuset potensielt gjør dette til et kulturminne som bør ivaretas. Som en del av helheten bør også uthuset ivaretas.
- Inngrep i eiendom Ervikveien 67 (bilpaviljongen)
- Bredt tverrsnitt i smal Ervikveien som gir store inngrep.

- Fotgjengeroverganger og avkjørsler lar seg dårlig kombinere med Bybanens høye fart og det brede tverrsnittet. Peker spesielt på fotgjengerovergangen ved nr 75 som går inn på gangstien sør for nr 139.
- Trafikksikkerhet ved kryssing av Storbotn-veien i plan.

Bekymret for konsekvenser for hus og eiendommer, trafikksikkerhet og nærmiljø. Ønsker ikke at friområder blir utbygd.

Foreslår:

- Flytte motorvegen noe mot øst ved Ervikveien 67, butikken m.m. for å redusere inngrep i bygg og eiendommer.

Foreslår:

- Banetrasé i vestre løp av dagens Selviktunnel og Glaskartunnel, kombinert med ny lang motorvegtunnel. Forslaget er beskrevet i nærmere detalj i innspillet, blant annet med koter og helninger for å få til en byggbare tunnel- og bybaneløsninger. Dette vil også gi areal for potensiell utbygging ved Rema 1000.
- Sykkelvei legges sammen med banen i tunnel for å redusere inngrep i hus og eiendommer, samt korte ned lengden på sykkelveien. Fraråder sykkelvei om Sellessvingen, da dette gir kortere og beinere trase.
- Tunnel under Glaskaråsen der banen kommer ut til holdeplass vest for Griggastemma, helst med bro over Storbotn.
- Holdeplass ca. 160 m nord for nordre tunnelmunning av dagens sørgående tunnellop i Glaskaarsen. Ønsker at dette vurderes på lik linje med de andre holdeplassalternativene.

Foreslår

- Bygging av høykvalitets gang- og sykkelvei mot holdeplass
- Bygging av gangbro over til industriområdet Storbotn øst for E39. Foreslår at busser også kan kjøres her og svinge inn på motorvegen nordover herfra.
- Matebusser

Foreslår

- Foreslår en sykkelrute om Storbotn, Rolland og Liaflaten, og en sykkelrute om Tertnesveien, Hesthaugveien, vestre utkantdel av Åsane senterområde, Myrdal sør og Åsatun. Kommenterer at dette gir nye viktige koblinger og bedre betjening av vesentlige deler av sentrale Åsane.

Merk at: Forslagene er beskrevet i mer detalj i merknaden.

Konklusjon:

- Eg terår ei enkel løysing som går om Storbotn istadenfor langs vestsida av Griggastemma, dar hovudgrepet e å fløtta nordgåande motorvei te ein ny kring 1330 m lang tunell mellom Jordalsvatnet og Storbotn, for å få plass te banetrase i både Selviktunellen og Glasskartunellen og langs vestre del av motorveitraseen opp mot Stamskaret, før ein vel 400 m lang tunell vest for Stamskaret te området sør for Åsane terminal.
- Ny lengre motorveitunell vil sjølv sagt fordyra prosjektet mykje, men att meiner eg me då kan få den beste banetrasen mellom Eidsvåg og Åsane terminal; som vil vera den beste for Åsane på sikt, fordi denne e veileigna for høg fart – kombinert med at den føreslegne fløttinga av nordgåande motorvei vil gje vesentleg mindre støy i nordre del av Eidsvåg og på Øvre Ervik, samt at tak øve motorveien i Storbotn kan gje endå meir støysanering – i kombinasjon med nybygg oppå taket.

FAU ved Kalvatræet Skole

v/ Per Arno Høra og Alf Rasmus Drivenes

Kalvatræet skole og vårt lille nærmiljø er allerede hardt belastet med eksponering for høy trafikk og dels uoversiktlige og ikke gunstige løsninger som gjør at skoleveien og adkomsten til Kalvatræet skole har forbedringer. Bybane i dagen på tvers av Ervikveien vil være med å øke risikoen og gjøre skoleveien og nærmiljøet mer utrygt. Strekning som transportetappe dette er selvmotsigende mot å ha en god og trygg skolevei, i tillegg til at Ervikveien allerede fungerer som avlastningsvei for E39 for Bergen.

Bybane vil legge beslag på et felt med en bredde på mulig 30 meter gjør at den lille «flaten» som er tilgjengelig i dag, blir borte. Den grønne lungen, som golfbanen utgjør, fungerer som et friluftsområde og

vi står i fare for å miste et rekreasjonsområde med stor verdi for nærmiljøet. Skole fungerer som et kulturtilbud hele nærmiljøet. Tilgjengeligheten vil bli svekket med denne barrieren. Bergen kommune det fulle og hele ansvaret for særlig å ivareta sikkerheten ved prosjektet.

Vi henstiller til våre politikere om å la fornuften seire ved å legge banen i tunnel, slik det opprinnelige forslaget la opp til. 100 millioner kroner kan ikke betale for tapet av et barn.

Trond Magnus Berg

Adresse: Våganeset 52, 5106 Øvre Ervik

Ønsker banen i tunell mellom Selviktunnelen og Griggastemma, spesielt siden det ikke legges opp til holdeplass i området.

Kritisk til de negative konsekvensene

- Belastning av lokalmiljøet med en trafikkfarlig bane med høy fart som vil ha stor trafikkrisiko.
- Permanent ødeleggelse av deler av den grønne lungen som golfbanen som mye brukt til allmenn rekreasjon. Frykter konsekvensene dersom golfklubben må legge ned ved at noen sikkert vil forsøke å fortette hele området med boliger. Bergen vil da miste et velholdt og viktig kultur- og rekreasjonslandskap.

Kommenterer at kostnader ikke bør veie så tungt.

Bjørnar Sekse

Adresse: Ervikveien 78, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke bane i dagen. Kommenterer at tunnelalternativ er bedre og mer miljøriktig, og at det ikke er andre fordeler ved dagalternativet enn muligens kostnad.

Bekymret for konsekvenser

- Kritisk til total belastning for området med Bybanen i tillegg til dagens motorvei. Dette vil dele bydelen i to.
- Store inngrep i flere hus og eiendommer, samt næring.
- Golfbane
- Friluft- og rekreasjonsområder
- Nærmiljø
- Trafikksikkerhet ved kryssing av spor og et bredt tverrsnitt. Peker på at banen vil holde høy fart og at blant annet barnas skolevei krysser vegen.
- Anleggsfasen: Farefull transport og ulemper for andre trafikanter (inkl. syklende og gående)

Kritisk til at kostnadene er trukket frem som et tungtveiende argument. Mener andre forhold bør veies tyngre.

Kommenterer at dette går i mot Bergens mål om å være en attraktiv og fremtidsrettet by.

Helene Aastveit

Adresse: Lægdesvingen 54 A

Ønsker ikke bane i dagen.

Bekymret for konsekvenser

- Tap av naturområder
- Området splittes i to
- Trafikksikkerhet, spesielt for barnas skolevei. Viser til at mange av Kalvatræets elever bor i åsen på andre siden av traseen.
- Barrierevirkning
- Tap av nærbutikk m.m.

- Golfbanen, som tjener som grønn lunge og rekreasjonsområde. Brukes til ski og aking om vinteren.
- Flomhåndtering ved utfylling i Griggastemma og Sjurastemma. Kommenterer at det allerede i dag er problemer med flom i området.
- Våtmarkområder ødelegges. Viser til at Regjeringen anser dette som viktig.
- Frykter utbygging i naturområder
- Biomangfold. Peker blant annet på at flaggermus har kan være rødlistet art.

Kommenterer at lokalt press for redusert hastighet vil gi lavere hastighet og lengre kjøretid for Bybanen i dagalternativet.

Kritisk til at beboere i området ikke vil dra nytte av tiltaket siden det hverken er planlagt stopp eller gangbro.

Andre innspill

- Trafikk
  - Busstopp må også planlegges i Ervikveien, noe som gir enda bredere tverrsnitt.
  - Trafikksikkerhet blir foreldres ansvar siden dette nedprioriteres av utbyggere.
  - Tap av nærbutikk m.m. gir økt privatbilisme.
  -
- Barn og unge
- Idrett og rekreasjon
  - Golfbanen er allerede flomutsatt. Utbygging og utfylling kan forverre dette.
- Kostnader
  - Bygging i et flomutsatt område vil komplisere og fordyre utbygging.
  - Utfordringer ved store høydeforskjeller kan fordyre prosjektet.
  - Økte vedlikeholdskostnader for dagalternativ ved mer ekstremvær.
- Byplanlegging
  - Tunnelalternativet gir større mulighet for utbygging uten inngrep i eksisterende nabolag.
- Holdeplass ved Griggastemma dårligere enn ved Tertneskrysset
  - Elevene får lengre gangvei til skole
  - Ikke mulig med overgang til Tertnesbussen
  - Bratt terreng i Glaskaråsen gjør at mange er avhengig av bil. Passasjergrunnlag herfra kan derfor være overvurdert.
  - Busstur vil være nødvendig.
- Klimaendringer, nedbør og flom
  - Flomproblemer i dag: vann fra demning lager sump på tomtene rett sør for Griggastemma, elven går over sine bredder ved Åstveit sykehjem, Sjurastemma flommer over demningen, flom på golfbanen nedenfor Sjurastemma, flom på nedre del av golfbanen
  - Må påberegne økt nedbør pga klimaendringer
- Naturområdene på Åstveit
  - Ønsker ikke at golfbanen skal bygges ut. Golfklubbens eksistens viktig for å sikre dette.
  - Ønsker ikke utbygging i Åstveitskogen. Åstveitskogen er mye brukt og det finnes ikke lignende områder i bydelen. Peker på at Åstveitskogen beskrives som «svært viktig friluftsområde» i Miljødirektoratets naturdatabase.
  -
-

Kritisk til vurderinger og mangler i tilleggsutredningen

- Uenig i konklusjonen i TU. Mener den ikke er grundig nok, det mangler belegg for flere påstander og flere viktige forhold er ikke vurdert ordentlig. Ønsker at dokumentasjon legges frem på en god måte som informerer og involverer grunneiere og andre berørte.
- Mener alternativet vil ha vesentlige negative virkninger både på trafikksikkerhet, barn og unges oppvekstvilkår, nærmiljø og friluftsområder. Derfor uenig i vurdering i TU om at «det er ikke avdekket forhold som medfører vesentlig negative virkninger for miljø eller samfunn».
- Uenig i vurdering om at lengre siktlinjer vil bidra til å binde området sammen. Kommenterer at barrierenvirkningen vil virke mot sin hensikt om å binde området sammen.
- Uenig i at det brede tverrsnittet og banens høye hastighet lar seg forene med en «attraktiv gate». Høy hastighet for banen og tverrsnitt gir redusert fremkommelighet for trafikanter som skal krysse. Ønsker at dette tas med i vurderingen.

- Kritisk til at nærbutikkens rolle for nærmiljøet er underkommunisert i utredningen.
- Peker på at det for kostnadsvurdering ikke er inkludert i vurderingen av tunnel videre mot Åsane blir lengre for dagalternativet. Ønsker at dette tas med i ny kostnadsvurdering.
- Kritisk til at tilleggsutredningen ikke problematiserer det at må lages en barriere mellom «tunnelinnløp og mulig høy vannstand i et reservoar».
- Kritisk til at det er ulik vurdering på utfylling på østsiden og vestsiden av Griggastemma.
- Åstveit Industrier ble etablert i 1966 og har ingen tilknytning til demningene på Åstveit. De gamle demningene og kanalene skal være der fortsatt.
- Manglende utredning av konsekvenser for vann og vassdrag.

Kritisk til prosess

- Lite informasjon til berørte parter, og hvem som er berørte parter er snevert definert.
- Grunneiere er blitt innkalt til møter to og to.
- Grunneiere har fått inntrykk av at den anbefalte løsningen allerede er bestemt.
- Manglende innsyn i dokumentasjon.
- Økonomiske beregninger er ikke offentliggjort
- For lite innvirkning med beboere og personer med lokalkunnskap i planarbeidet.

Ønsker banen i tunnel, da dette gir best trafiksikkerhet og unngår å splitte opp området enda mer.

Anne-Line Randal

Adresse: Øvre Våganeset 3, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ny utredning. Kommenterer at en transportetappe på denne strekningen er ødeleggende for Ervik-området.

Eivind Gunby

Adresse: Øvre Glasskaret 20, 5106 Øvre Ervik

Ønsker bane i tunnel fra Selvikvegen til Griggastemma.

Bekymret for:

- Bomiljøet
- Rasering av flere hager og boliger. Flere personer står i fare for å miste hus og hjem.
- Naturlige møteplasser som butikk og postkontor forsvinner.
- Trafiksikkerhet for barnas skolevei. Mange barn må krysse banen

Cato Olaisen

Adresse: Ervikveien 78, 5106 Øvre Ervik

Ønsker ikke banen i Ervik.

Bekymret for konsekvenser av tiltaket:

- Flere mister sine hus,
- Mister Joker Ervik, frisør og bilbutikk
- Golfklubben

Ønsker bybanetraséen i tunnel. Kommenterer at utbyggingen blir litt dyrere, men at man unngår at et tradisjonsrikt lokalmiljø skal bli ødelagt, og huseiere skal oppleve verditap på sine eiendommer.

Eva Berge Hope

Adresse: Kollåsen, 5116 Ulset

Kommenterer at anbefalt løsning vil berøre deres eiendommer Ervikveien 23 og Selvikveien 6.

Ønsker ikke banen i Ervik.

Kommenterer at motorveien er ødeleggende, og ønsker ikke at Bybanen ytterligere skal forverre.

Bekymret for trafiksikkerheten, spesielt for skole- og barnehageelever.

Bekymret for golfbanen.

Bekymret for bomiljøet.

Ønsker banen øst for motorveien.

Eivind Thorsen

Adresse: Frydenbølven 6, 5056 Bergen

Kommenterer at han jobber som butikksjef på Joker Ervik, som er foreslått revet.

Peker på at utbyggingen betyr arbeidsplassen til 0 personer vil forsvinne. Disse kan ikke erstattes ettersom virksomheten er lokasjonsbasert.

Kommenterer at butikken er et godt knutepunkt for handel, post og møtested for lokalbefolkningen i Ervik, og bekymret for at det ikke er diskutert hvordan dette kan erstattes.

Bekymret for bebyggelse, golfbane og skolevei.

Frykter at tiltaket vil gjøre området utryllet for personer som bor, jobber, går tur i området m.m.

Ønsker banen i tunnel.

Morten Valvatne Meyer

Kritisk til at det i tilleggsutredningen vurderes som at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for Bergen golfklubb. Kommenterer at dette tyder på manglende kunnskaper om golf og golfbaner hvordan den fungerer. Peker på at det å miste to hull er svært alvorlig, og at en golfbane minimum må være 9 hull.

Kommenterer at det anbefalte forslaget vil være nådestøtet for Bergen golfklubb.

Bergen golfklubb:

- Etablert i 1937, landets tredje eldste golfbane.
- En av landets beste 9-hulls-baner.
- Sikrer vedlikehold av et viktig rekreasjonsområde for innbyggerne.
- Under sterkt press fra diverse utbygginger.
- Golfporten i Norge er stigende i popularitet.
- I Bergen er det kun Fana golfklubb som er et alternativ.

Kritisk til vurdering i tilleggsutredningen om at golfbanen har begrenset allmenn bruk. Kommenterer at dette er direkte feil.

Kritisk til at kostnader er vektet for tungt.

Grethe Urdal

Adresse: Kollbudalen 37, 5124 Morvik

Ønsker ikke Bybanen til Åsane. Kommenterer at dette gjelder mange Åsabuere. Ønsker folkeavstemning kun for Åsabuere.

Espen Angeltvedt

Adresse: Marikollen 12, 5136 Mjølkeråen

Stiller seg ikke bak kommunens forslag om bybane til Åsane.